PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir

Leto XXII. Št. 170 (6457)

TRST, četrtek, 28. julija 1966

SESTANEK NA MINISTRSTVU ZA REFORMO DRŽAVNE UPRAVE

Enotno stališče sindikalnih organizacij o reorganizaciji državne uprave

V Rimu manifestacija za «Mir in svobodo v Vietnamu» - Hude obtožbe občinske uprave zaradi nesreče v Agrigentu - Ukrepi proti onečiščenju zraka

RIM, 27. — Minister za reformo javne uprave Bertinelli je danes sprejel predstavnike sindikalnih organizacij javne uprave CGIL, CISL, UIL, CISNAL, UNSA in DIRSTAT. Na sestanku so bili prisotni tudi predstavniki ministrstev za proračun in za zaklad. Sindikalne organizacije CISL, CGIL in UIL so izdelale skupne predloge, ki se nanašajo na globalno rešitev vseh vprašanj odnosov med državo in uslužbenci.

Poleg pismenih predlogov so izročili tudi spremno pismo, v katerem pravijo, da so v preteklosti že podrobneje razpravljali glede osnovnih smernic reforme državne uprave, preureditve funkcij in o postopku za določanje kvalifikacij in plač. Niso se pa dovolj poglobili v proučitev socialnega in zdravstvenega zavarovanja in sindikalnih pravic, o čemer je verjetno potrebna nadaljnja razprava.

V pismu se govori o načelu, da je treba kvalifikacije in plače primerjati s stanjem v zasebnih podjetjih, kar predstavlja pomembno novost.

Sestanek je trajal okrog eno uro in so se dogovorili, da se bodo ponovno srečali v prvi polovici septembra. Minister Bertinelli je po sestanku izjavil, da je bil razgovor izredno prisrčen in da je prišla do izraza odkritosrčna pripravljenost sindikalnih organizacij, da sodelujejo z ministrstvom pri konkretni izvedbi reforme javne uprave.

Predsednik vlade je dopoldne predsedoval medministrskemu sestanku, na katerem so razpravljali o ukrepih v zvezi s stanjem v Agrigentu. Sestanek je imel pripravljalni značaj, ker bo o teh ukrepih sklepal ministrski svet. Na sestanku so bili prisotni ministri Pieraccini, Colombo, Preti, Mancini, Restivo, številni podtajniki in predsednik dežele Sicilije Coniglio. O predvidenih ukrepih niso izdali nobenega uradnega sporočila, razen demantija različnih novinarskih vesti, češ da je pristojen sprejemati sklepe edino ministrski svet. Istočasno pa se tudi mnogo govori o odgovornosti za kaotično stanje gradenj v Agrigentu, saj je bila že med 18. novembrom 1963 in 5. februarjem 1964 izvedena upravna preiskava, ki sta jo vodila podprefekt dr. Di Paola in major karabinjerjev Barbagalo, med katero se je izkazalo, da so gradili stavbe v okoliščinah popolne nezakonitosti, za kar naj bi bila kriva bivši župan Forti in odbornik Vaiana, oba demokristjana, ki pa jih niso več kandidirali na upravnih volitvah 1964. leta.

V Rimu je bila danes manifestacija «Za mir in svobodo v Vietnamu». Manifestanti so se zbrali na Trgu republike in nato so v povorki prešli osrednje mestne ulice do Trga Santi Apostoli. Nosili so številne transparente in med drugim dve veliki sliki Hošiminha ter Maotcetunga. Na neki zastavi je bil velik napis «Sramotna Amerika», katerega je policija zaplenila.

Zborovanje je otvoril posl. Pajetta, nato pa so še govorili: posl. Andrelini, posl. Giovannoni, posl. Enriquez Angioletti in posl. Luzzatto.

Danes se je sestalo vodstvo PSDI, ki je odobrilo poročilo tajnika stranke Tanassija in dosedanje delo delegacije v paritetični komisiji. Poleg tega so pooblastili tajništvo, da skliče centralni komite v prvi polovici septembra. Jutri in pojutrišnjem se bo sestala paritetična komisija, ki bo dokončno razpravljala o programu nove združene socialistične stranke.

Tiskovni urad predsedstva republike je uradno zanikal vest, ki jo je objavil list «Il Tempo», da je bil v nedeljo pri predsedniku republike sestanek obeh socialističnih strank. To vest je prvi objavil fašistični list «Il Secolo» in so jo nato posneli nekateri drugi desničarski listi, ki so pisali, da je prišlo do težav glede programa nove združene socialistične stranke in da so te težave ugladili po posredovanju predsednika republike na sestanku, ki naj bi bil v Kvirinalu.

V Bocnu je bila danes žalna svečanost ko so prepeljali posmrtne ostanke ubitega finančnega stražnika iz Bocna v Genovo. Prisoten je bil notranji minister Taviani. Med 60 žalnimi venci je bil tudi venec predsednika republike. Prisotni so bili številni lokalni predstavniki in med njimi tudi južni Tirolci ter drugi predstavniki lokalnih oblasti.

Tiskovni urad ministrstva za zdravstvo je sporočil, da se je sestala posebna komisija, ki pripravlja material za izdelavo pravilnika o izvajanju zakona proti onečiščenju zraka. Zakon namreč predvideva, da je treba izdelati podrobne norme, da se prepreči onečiščenje zraka z ogrevalnimi napravami, z industrijskimi napravami in zaradi motornega prometa.

Dogovorili so se, da bo pravilnik v prvi vrsti uredil vprašanje termičnih naprav, saj so predvsem krive za «smog». Predvidevajo, da bo ustrezni pravilnik lahko stopil v veljavo še pred zimo.

BEOGRAD, 27. — Zvezni izvršni svet je razrešil danes Slobodana Šakoto položaja pomočnika zveznega tajnika za notranje zadeve.

NA MARČNO NOTO ZAHODNONEMŠKE VLADE

Odgovor jugoslovanske vlade bonski vladi Jugoslavija postane članica GATT 25. avgusta t. l.

Zahodnonemška vlada naj prizna obstoj dveh Nemčij, odpove naj se jedrskemu orožju, prizna naj sedanje meje, reši vprašanje odškodnine žrtvam nacizma in prepreči teroristično delovanje emigrantom

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 27. — S podpisom protokola o pristopu Jugoslavije k splošnemu sporazumu o carinah in trgovini (GATT) bo Jugoslavija 25. avgusta postala polnopravni član te mednarodne organizacije. Sporazum je bil podpisan, potem ko je 45 držav članic dalo svoj pristanek za sprejem Jugoslavije v GATT.

Jugoslovanska vlada je včeraj preko švedskega veleposlaništva v Bonnu odgovorila na noto zahodnonemške vlade z dne 24. marca t.l.

Jugoslovanska vlada poudarja v svojem odgovoru, da se je v skladu s politiko aktivne miroljubne koeksistence vedno zavzemala za napredek mednarodnega sodelovanja, za utrditev miru in varnosti v Evropi. Povojni razvoj je pokazal, ugotavlja jugoslovanska vlada, da se nobeno evropsko oziroma svetovno vprašanje ne more rešiti s pritiskom. To spoznanje je dalo pobudo vrsti evropskih držav, da dajo konkretne predloge za boljše razumevanje med evropskimi narodi. Toda jugoslovanska vlada z obžalovanjem ugotavlja, da se zahodnonemška vlada ni pridružila naporom, ki so jhi podvzele vlade drugih evropskih držav za napredek medevropskega sodelovanja in utrditev miru v Evropi. Zahodnonemška vlada noče priznati realnosti, ki izhaja kot posledica poraza nacizma v drugi svetovni vojni in meče odgovornost za nenormalno stanje v medsebojnih odnosih na druge. S tem da uporno vztraja na izključno svojem predlogu za rešitev nemškega vprašanja, skuša zahodnonemška vlada drugim vsiliti svoje poglede.

To stališče zahodnonemške vlade zastopa tudi v svoji noti od 24. marca, ko med drugim, rešitev nemškega vprašanja postavlja kot pogoj za evropsko varnost in rešitev vprašanja razorožitve. Jugoslovanska vlada sodi, da se nemško vprašanje lahko reši samo kot rezultat napredka medevropskega sodelovanja in premagovanja medsebojnega nezaupanja na miroljuben način in z neposrednim sporazumom med obema nemškima državama. Jugoslovanska vlada ugotavlja nadalje, da bi samo realistično gledanje zahodnonemške republike, tj. uradno priznanje obstoječih meja, izpolnitev obveznosti iz druge svetovne vojne, odpoved jedrskemu orožju, lahko odstranila obstoječe nezaupanje mnogih evropskih držav in ustvarila ugodno ozračje za rešitev nemškega vprašanja in evropske varnosti. Nekateri predlogi zahodnonemške vlade, ki se nanašajo na vprašanje varnosti v Evropi, bi po mišljenju jugoslovanske vlade mogli naleteti na ugodnejši odmev, kolikor bi se Zahodna Nemčija dokončno odpovedala svoji pretenziji na jedrsko orožje.

Jugoslavija je pokazala skrajno razumevanje za nemško ljudstvo po drugi svetovni vojni. Jugoslavija je med prvimi vzpostavila diplomatske odnose, spustila domov nemške vojne ujetnike in pokazala polno razumevanje za povojne tezave Zahodne Nemčije. Kljub temu je Zahodna Nemčija prekinila diplomatske odnose z Jugoslavijo samo zato, ker je jugoslovanska vlada priznala obstoječe stanje dveh nemških držav. Poleg tega je nemška vlada pričela izvajati politiko pritiska in diskriminacije do Jugoslavije. Zahodna Nemčija zavraca rešitev vprašanj, ki izhajajo iz druge svetovne vojne, med katerimi je vprašanje odškodnine za žrtve nacizma in vprašanje onemogočanja terorističnega delovanja begunskih emigrantskih organizacij v Zahodni Nemčiji.

Na koncu svoje note jugoslovanska vlada ugotavlja, da številne pobude v Evropi kažejo, da je ogromna večina evropskih držav zainteresirana za napredek gospodarskih, znanstvenih, kulturnih in drugih odnosov in da jugoslovanska vlada pripisuje poseben pomen potrebi prilagoditve zahodnonemške republike realnemu stanju v Evropi in njeni priključitvi k pozitivnemu evropskemu procesu. Jugoslovanska vlada bo cenila izjave zahodnonemške vlade po njenem ravnanju, med drugim po njenem odnosu do Jugoslavije. Jugoslovanska vlada bo podprla vsak predlog oziroma korak zahodnonemške vlade, ki bi po njenem mišljenju prispeval k napredku medevropskega sodelovanja in utrditve miru in varnosti v Evropi.

B. B.

Normalizacija odnosov med Francijo in ČSSR

De Murville je zadovoljen z razgovori v Pragi

Izjavil je, da «vzhodne države razumejo francoske namene» - Zanikal je možnost de Gaullovega obiska v Hanoju

PRAGA, 27. — Obisk francoskega zunanjega ministra Couve de Murvilla v ČSSR se je danes zaključil s tiskovno konferenco. Pri tem se poudarja, da že trideset let noben francoski zunanji minister ni obiskal ČSSR. De Murville se je pogovarjal z zunanjim ministrom Davidom, predsednikom vlade Lenartom in predsednikom republike Novotnym. Izjavil, je, da je bil glavni namen njegovega obiska vzpostaviti med obema državama «normalne zaupne in prijateljske odnose». Rekel je, da je bil glavni predmet razgovorov vzajemni razvoj gospodarskih znanstvenih in kulturnih odnosov v skladu s splošno francosko politiko poglobitve odnosov med Vzhodom in Zahodom.

Ko je odgovarjal na neko vprašanje, je de Murville izjavil: «Zelo smo zadovoljni, z odgovori naših sogovornikov. V splošnem se usmerjajo stvari na precej pozitiven način, seveda pa gre za vprašanje časa. Vtis imam, da vzhodne države razumejo naše namene, nam zaupajo in ne nasprotujejo usmeritvi v tem smislu».

Od mednarodnih vprašanj so v Pragi razpravljali o evropski varnosti, vietnamski vojni in OZN. O nemškem vprašanju so govorili na kratko in izogibali so se kakršni koli kritiki bonske vlade. De Murville je poudaril potrebo, da se «preneha z negibnostjo, ki traja že dvajset let.» «Vtis imam, da se tudi v ČSSR strinjajo z razvojem in s pomiritvijo», je rekel de Murville.

Glede Vietnama je de Murville izrazil zaskrbljenost francoske vlade zaradi poslabšanja položaja, ki pomeni nevaren razvoj za mir. Izjavil je, da se vprašanje lahko reši na podlagi ženevskih sporazumov brez tujega vmešavanja. «Francija je mnenja da se vietnamsko vprašanje ne tiče OZN, ker Kitajska in Severni Vietnam nista njeni članici», je rekel de Murville.

Nato je francoski zunanji minister zanikal možnost bližnjega potovanja generala de Gaulla v Hanoj, o čemer je pisal mednarodni tisk. Prav tako je zanikal napovedi o bližnjem de Gaullovem potovanju v socialistične države. Glede OZN je dejal, samo, da je to koristna organizacija, «kolikor spoštuje svojo listino».

Fanfani (desno) v razgovoru s predsednikom poljske vlade Cyrankiewiczem (levo) med obiskom v Varšavi

FANFANI SE JE POKLONIL ŽRTVAM V AUSCHWITZU

Skupno zaključno poročilo o Fanfanijevem obisku na Poljskem

Poročilo govori o naporih za mir v Vietnamu, dokaj optimistično o evropski konferenci ter končno o ugodnih dvostranskih odnosih

VARŠAVA, 27. — Danes se je zaključil zadnji dan obiska zunanjega ministra Fanfanija v Poljski. Fanfani je danes obiskal Krakov, kjer ga je sprejel župan in kjer si je ogledal zgodovinske znamenitosti. Popoldan si je minister Fanfani ogledal uničevalno taborišče Auschwitz.

V Auschwitzu je Fanfani pred «zidom smrti», kjer so SS ustrelili na tisoče oseb raznih narodnosti, položil venec. Nato si je ogledal celotno taborišče. Ogledal si je tudi plinske celice, v katerih so pobili pretežni del štirih milijonov oseb, ki so umrli v tem taborišču. Fanfani se je zadržal v krematorliju, v katerem so pobite žrtve sežigali, v strahotnih mučilnicah, ter v «ambulanti», v kateri so delali zločinske «zdravniške poskuse», ter končno barake. Nato je Fanfani prisostvoval predvajanju filma, ki so ga posneli sovjetski operaterji, ko je Rdeča armada osvobodila taboriščnike.

V zvezi s tem obiskom je bilo danes izdano skupno uradno poročilo, ki v uvodu govori o prijateljstvu in o dobrih italijansko-poljskih odnosih. Nato se poudarja podpora Združenim narodom ter ostalim mednarodnim organizacijam. Poročilo nato pravi: «Obe stranki sta zaskrbljeni zaradi zadnjega razvoja položaja v Vietnamu in se strinjata glede nujnosti mirne rešitve spopada na osnovi ženevskega sporazuma od 1954, s čemer bi se prenehalo trpljenje prebivalstva v Vietnamu in bi se odstranile nevarnosti, ki groze svetovnemu miru.»

Nato pravi poročilo, da se bodo trudili za mednarodno pomirjenje, za napredek pogajanj o splošni razorožitvi, pri čemer podpirajo tudi napore za delno razorožitev. S poljske strani so govorili o nekaterih pobudah v zvezi s pomirjenjem, o razorožitvi v Evropi in zlasti o omejitvi atomske oborožitve v Evropi.

Zanimiv je tudi naslednji odstavek poročila, ki govori o evropski konferenci, v katerem se sklicujejo na «obstoječe razlike v stališčih glede nekaterih perečih vprašanj», istočasno pa na enotno stališče o primernosti priprave konference, ki naj utrdi varnost in sodelovanje v Evropi.

Zadnji del poročila govori o obojestranskih ugodnih odnosih, pri čemer poročilo ne vsebuje ničesar novega, razen določila, da bodo odprli v Milanu poljski generalni konzulat, v Krakovu pa italijanski generalni konzulat.

* * *

LONDON, 27. — Podpredsednik vlade Nenni je zvečer zapustil London in se odpeljal v Italijo. Dopoldne se je tričetrt ure razgovarjal z voditeljem konservativne opozicije Heathom, nato pa z notranjim ministrom Jenkinsom. Udeležil se je kosila, ki ga je priredil italijanski veleposlanik Guidotti in katerega so se udeležili najvidnejši predstavniki političnih strank.

DANES

Med vsemi dosedanjimi novicami iz Vietnama je brez dvoma najokrutnejše, da so ameriški vojaki metali iz letečih helikopterjev ujete vojake osvobodilne vojske. Vest se ne more primerjati niti z govoricami, ki so prejšnji teden razburjale svet, da se bodo morali ameriški ujetniki v Hanoju zagovarjati pred sodiščem kot vojni zločinci, kar pa je pred dvema dnevoma sam Hošiminh zanikal. — Sicer pa so vietnamski partizani — po poročilih iz ameriških virov — napadali ameriške in sajgonske postojanke ne daleč od Sajgona, na področju delte in blizu meje s Severnim Vietnamom. Seveda se je ameriško bombardiranje Severnega Vietnama nadaljevalo, prav tako pa so o vietnamski vojni razpravljali v Tokiu med Gromikovimi razgovori s predsednikom japonske vlade, v Moskvi med pogovorom U Tanta s Kuznjecovom, dalje v Pragi, kjer je vodil razgovore francoski zunanji minister Couve de Murville, kakor tudi v razgovorih, ki jih je vodil Fanfani s poljskimi voditelji ter Nenni v Londonu z angleškimi.

Jugoslovanska vlada je včeraj od. govorila na marčno noto bonske vlade, ki je bila razposlana številnim državam. Vlada SFRJ odgovarja, da bo dobre namene bonske vlade upoštevala kot realne, če bo Zahodna Nemčija končno priznala realnost obstoja dveh nemških držav, če se bo odrekla jedrskemu orožju, če bo priznala sedanjo vzhodno mejo, če bo preprečila teroristično delovanje protijugoslovanskih emigrantov ter izplačala odškodnino jugoslovanskim žrtvam nacizma.

Na ministrstvu za reformo državne uprave so predstavniki vseh treh največjih sindikalnih organizacij državnih uslužbencev predložili skupni predlog v zvezi s predvideno reformo državne uprave. Predlog se nanaša na globalno rešitev zapletenih vprašanj in tudi na funkcionalnost državne uprave, pri čemer se sklicuje na primerjave z zasebnimi podjetji. Gre za konkreten primer sodelovanja sindikatov z napori vlade za reševanje perečih vprašanj uprave, kar je po sestanku izrecno podčrtal minister Martinelli.

Fanfani je zaključil obisk Poljske z ogledom nacističnega uničevalnega taborišča v Auschwitzu. Uradno poročilo o zaključkih obiska govori o naporih za reševanje perečih mednarodnih vprašanj in tako posebej omenja nujnost rešitve vietnamskega vprašanja s pogajanji med vsemi zainteresiranimi. Prav o tem vprašanju je verjetno prišlo do živahnih debat, saj je menda Fanfani celo dejal, da ne sme to edino vprašanje zakriti vseh ostalih, Poljaki pa so na delikatni način omenili možnost posredovanja. Glede evropske konference poročilo dvoumno ugotavlja nujnost priprave sestanka, ki naj reši pereče vprašanje miru in varnosti v Evropi in tako pušča odprta vrata glede sodelovanja ZDA ter se ne dotika obeh Nemčij.

PO ZAKLJUČENI RAZPRAVI V BRITANSKEM PARLAMENTU

Wilsonovi gospodarski in finančni ukrepi odobreni ob podpori sindikatov

Za ukrepe je glasovalo 325, proti pa 246 poslancev - Wilsonov govor - Pogajanja o Gibraltaru se bodo nadaljevala

LONDON, 27. — Britanska spodnja zbornica je danes po zaključeni razpravi odobrila stroge gospodarske in finančne ukrepe Wilsonove vlade. Za te ukrepe je glasovalo 325, proti pa 246 poslancev.

Vsi opazovalci smatrajo, da pomeni današnje glasovanje pomembno zmago Wilsonove vlade. Dodajajo pa, da je to zmago omogočila podpora, ki so jo dali vladnim ukrepom britanski sindikati. Na svojem današnjem zasedanju je namreč glavni svet Trade Unions izglasoval z 20 glasovi proti 12, da bo podprl vladni predlog o blokiranju mezd, čeprav z nekaterimi pridržki. Ob zaključku seje glavnega sveta je bila v tem smislu objavljena nocoj posebna izjava. V izjavi se poudarja, da je glavni svet prejel od vlade zagotovilo, da zamrznjenja mezd vlada ne bo smatrala za sestavni del gospodarskih ukrepov. Izjava nadaljuje, da je vlada obvestila glavni svet, da bo poskrbela za zakonske ukrepe v primeru, če bi se sindikati uprli vladnim predlogom. V tem primeru bi bilo izvajanje deflacionističnih ukrepov bolj strogo. Izjava pravi dalje, da je glavni svet proučil tudi druge možne ukrepe in končno sklenil, da morajo sindikati sprejeti vladne predloge. Kljub temu pa sindikati zahtevajo, naj vlada še prav posebej upošteva potrebe delavcev, ki so slabše plačani, naj ne ovira posebnih sporazumov, ki jamčijo dvig proizvodnje, hkrati pa naj vlada prepreči dvig cen. Končno Trade Unions pozivajo vlado, naj pazljivo nadzoruje zaposlitev predvsem v manj razvitih predelih, tako da bo zajamčeno delo tudi tistim delavcem, ki bi ostali brez dela.

Ob zaključku razprave v spodnji zbornici je imel govor predsednik Wilson, ki je med drugim dejal, da so za gospodarsko politiko v državi v precejšnji meri odgovorni konservativci zaradi pomanjkljivosti v ustroju britanske industrije. Ta pomanjkljivost je vplivala na izvozno kapaciteto industrije in je preprečila, da bi industrija dosegla na notranjem tržišču tiste uspehe, ki so potrebni za obdržanje zmanjšanega uvoza na določeni ravni.

Wilson je dalje dejal, da je bil prav šterling «v prvi liniji» borbe proti dolarju. Nato je načel vprašanje zmanjšanja vojaških izdatkov in izjavil: «Če bi naši predhodniki na vladi podvzeli primerne ukrepe leta 1959 kot delamo mi danes, bi znašali vojaški izdatki od leta 1960 do 1965 vsaj 400 milijonov funtov šterlingov manj kot sedaj in naše rezerve bi bile večje. Napovedani ukrepi morajo ponovno vliti zaupanje v naše gospodarstvo zunaj in vzpostaviti ravnotežje v naši plačilni bilanci».

Wilson je nato poudaril, da bi se vprašanja Velike Britanije nikakor ne mogla rešiti brez učinkovite politike cen in dohodkov. Wilson je izjavil, da se vlada globoko zaveda, da bodo ukrepi zelo prizadeli številne ljudi in da bo prišlo tudi do nepravilnosti in do krivic. Vendar pa se vprašanje lahko reši samo z dvigom produktivnosti, kar je hkrati edini kriterij za dvig plač.

Reginald Maudling, voditelj konservativne opozicije, pa je dejal, da Wilsonov govor ni povečal zaupanja opozicije v vlado in tudi ne zaupanja tistih, ki vlado podpirajo. Po njegovem mnenju nima smisla govoriti o napadu od zunaj na šterling, kajti tuje banke so storile vse, kar so mogle, da bi šterling podprle in «nevarnost za šterling je samo posledica vladnih napak». Po Maudlingovem mnenju je predvsem važno vzpostaviti zaupanje ,in sicer tako, da se laburistična vlada odpove ponovni nacionalizaciji železarske industrije.

Po prekinitvi španско-angleških razgovorov o Gibraltarju se je zvedelo, da se bodo ti razgovori prihodnji mesec nadaljevali. Španska delegacija je namreč zavrnila angleški predlog, da bi Gibraltar ostal britanski protektorat z avtonomno upravo, v kateri bi imela Španija svojega predstavnika, letališče in pristanišče pa bi bilo pod skupnim nadzorstvom. Sinoči je namreč vlada prvič objavila svojih pet točk za rešitev gibraltarskega vprašanja. Krajevna uprava bi bila nekakšna občinska uprava z županom in z odborniki, predstavništvo Španije pa bi bilo konzularnega tipa. Poleg tega je Anglija ponudila ponovno odprtje meje med Gibraltarjem in Španijo.

Harold Wilson

PO STIRIDESETIH LETIH

Spaak se je umaknil iz političnega življenja

BRUSELJ, 27. — Paul Henry Spaak se je dokončno — po štiridesetih letih — umaknil iz političnega življenja, ter je sporočil v posebnem pismu predsedniku poslanske zbornice, v katerem izjavlja, da podaja ostavko na funkcijo poslanca. Spaak je ena najbolj popularnih političnih osebnosti na svetu. Star je 76 let.

TOKIO, 27. — Sovjetski zunanji minister Gromiko, ki je že od nedelje na uradnem obisku v Tokiu, kjer bo ostal ves teden, je povabil Sato, naj uradno obišče Sovjetsko zvezo.

VOJNA V VIETNAMU

Partizani napadajo pri Sajgonu Gen. Ki zahteva invazijo S. Vietnama

Toda predstavnik vlade ZDA se z njim ne strinja - «Samo» 68 letalskih ameriških napadov zaradi slabega vremena - Ameriški vojaki mečejo ujete partizane iz letečih helikopterjev

SAJGON, 27. — Enote osvobodilne vojske Južnega Vietnama so danes ponovno napadle ameriške naprave 30 km severnozahodno od Sajgona, in sicer z minometalci in topovi. Okrog 150 granat je padlo na področje štaba 25. ameriške pehotne divizije v Kučiju in v bližino ameriškega letališča. Američani so sporočili, da so njihove izgube «lahke» in da je ameriško topništvo na napad odgovorilo.

Na področju delte Mekonga so osvobodilne enote napadale letališče, ki leži 155 km od Sajgona. Američani poročajo, da «ni bilo škode». Istočasno pa južno od 17. vzporednika Američani nadaljujejo s svojimi «marinesi» in sajgonskimi četami operacijo «Hastings». Ameriški predstavnik je izjavil, da znašajo izgube osvobodilne vojske v tej operaciji, ki se je začela 7. t. m., 752 mrtvih in 11 ujetih.

Nadaljuje se tudi bombardiranje Severnega Vietnama, toda zaradi slabega vremena je bilo danes «samo» 68 napadov, in sicer — razen treh — na južni del Severnega Vietnama. Ameriški letalci so napadli med drugim neko letališče, neko skladišče blizu tega letališča, vojaške naprave blizu Dien Bien Fuja, skladišča goriva, dve radarski postaji in neko oporišče za izstrelke. Vse to poročajo Američani, ki trdijo, da so severni Vietnamci poskušali zadeti ameriška letala z dvema izstrelkoma, toda brez uspeha. Pač pa Američani priznavajo, da sta bili sestreljeni dve ameriški lovski letali s protiletalskim topništvom klasičnega tipa, in sicer 70 km severno od 17. vzporednika.

Moskovski radio je sporočil, da so ameriški vojaki mučili ujete vojake osvobodilne vojske in nekatere celo vrgli iz letečih helikopterjev. Osvobodilna fronta pa je pozvala južnovietnamsko prebivalstvo, naj bojkotira volitve za tako imenovano ustavodajno skupščino, ki bodo v mesecu septembru.

Kvizlinški predsednik sajgonske vojaške vlade gen. Ki je danes na tiskovni konferenci ponovno zahteval invazijo Severnega Vietnama, ki ga je imenoval «komunistično svetišče», kajti v nasprotnem primeru bo vojna trjala «pet, deset ali petnast let» in Vietnamci «z obeh strani so se pripravljeni boriti še dvajset let, če bo potrebno». «Toda, ali nekaj takega lahko zahtevamo od zaveznikov Vietnama?» je izjavil gen. Ki. Nato je dejal, da bi trajalo dvajset let, da bi se severni Vietnamci uprli proti svojemu režimu, ko bi ga primerjali z «demokratičnim režimom v Južnem Vietnamu, ko bo vzpostavljen». «Če pa svobodni ljudje ne bodo imeli potrpljenja čakati, potem bi morali uničiti komuniste v njihovem svetišču», je dejal Ki. Nato je govoril o Kitajski, za katero je rekel, da bo vstopila v vojno čez pet let, njen cilj pa da je «internacionalna politika komunizma: osvojitev sveta». Zato je mnenja, da bi bila popustljiva politika porazna ter je treba podvzeti do Kitajske «ukrepe, ki so potrebni, da se ustavi njen napad».

Toda predstavnik Bele hiše je nocoj ponovno poudaril v zvezi z izjavami gen. Kija, da «ZDA ne nameravajo napraviti invazije na Severni Vietnam» in da «nočejo groziti vladama v Hanoju in Pekingu.»

O Vietnamu je govoril danes tudi senator Mike Mansfield, voditelj demokratične večine v senatu. Izrazil je željo, naj bi se ameriški vojaki in civilisti umaknili iz Evrope v dveh fazah. To bi omogočilo rešiti vprašanje pošiljanja vojakov v Vietnam, hkrati pa bi se zmanjšali tudi stroški. Rekel je, da nima smisla držati okrog en milijon vojakov v Zahodni Evropi. Tudi tistih 75.000 ameriških vojakov, ki so v Franciji, bi se lahko vrnilo v domovino, namesto da bi jih poslali v druge evropske dežele. V drugi fazi pa bi število ameriških vojakov v Evropi lahko mirno skrčili na 10 odst.

Učni načrti za manjšinske šole na Koroškem in Gradiščanskem

CELOVEC, julija. — Z odredbo zveznega ministrstva za pouk z dne 24. maja 1966, ki je bila te dni objavljnea v zveznem zakoniku republike Avstrije, so bili izdani učni načrti za manjšinske šole. Odredba vsebuje učne načrte za slovenske manjšinske šole na Koroškem ter za hrvaške in madžarske manjšinske šole na Gradiščanskem. S tem je bil končno napravljen konec neurejenim razmeram, ki so vsa leta po drugi svetovni vojni ovirale razvoj manjšinskega šolstva v Avstriji.

Učni načrti za manjšinske šole na Koroškem se načelno opirajo na splošni avstrijski šolski zakon, poleg tega pa upoštevajo še določila zveznega manjšinskega šolskega zakona iz leta 1959. V smislu tega zakona obstaja na Koroškem določeno število dvojezičnih osnovnih šol ter na nekaterih nižjih srednjih šolah posebni oddelki za pouk v slovenskem jeziku. Vendar so pouka v slovenščini na vseh šolah deležni samo tisti učenci, katerih starši jih k temu posebej prijavijo, kar ima v koroških razmerah, za katere je še vedno značilna protislovenska dejavnost nacionalističnih organizacij, za posledico, da najmanj polovica slovenskih otrok nima pouka v materinščini.

Namen dvojezičnega pouka je v manjšinskem šolskem zakonu in v novem učnem načrtu opisan takole: učenci se morajo vzgajati v nemškem in slovenskem jeziku, spoznati morajo kulturne vrednote večinskega naroda in slovenske manjšine, da se bodo ob upoštevanju svojih posebnosti lahko vključili v gospodarsko in kulturno življenje Avstrije. «Vzgoja vrednotenja državnega jezika in slovenščine vodi k medsebojnemu razumevanju ter služi ohranitvi in utrditvi notranjega miru in nadaljnjemu razvoju odnosov med ljudmi tako v domovini kakor tudi v svetu.»

Za dvojezične osnovne šole določa učni načrt, da mora biti v prvih treh razredih pouk vseh obveznih predmetov v približno enakem obsegu v nemškem in slovenskem jeziku, v vseh ostalih razredih pa so slovenščini odmerjene po štiri ure na teden, medtem ko se vsi drugi predmeti poučujejo le še v nemščini. Za slovenščino določa učni načrt tako imenovane minimalne norme.

Načelno je kot cilj postavljeno, da morajo učenci polagoma ustno in pismeno obvladati pravilno slovenščino, spoznati in vzljubiti slovensko književnost ob posebnem upoštevanju literarnega ustvarjanja koroških Slovencev ter si pridobiti določen zaklad slovenskih besmi. Učni načrt vsebuje za vsak razred posebej podrobna navodila glede govornih vaj, spisov, slovnice, branja ter šolskih nalog in postavlja torej učiteljem jasno določene naloge.

Podobno je urejeno za posebne oddelke na nižjih srednjih šolah, kjer so za učence, pripravljene po manjšinskem šolskem zakonu, določene štiri ure slovenskega pouka na teden. Učni načrt predpisuje nadaljnji razvoj pridobljenega znanja. Učenci morajo dobiti občutek za lepote slovenskega jezika, spoznati osnove slovenske slovnice ter razviti veselje do dobre knjige in ljubezen do slovenščine.

Tudi učni načrt za hrvaške in madžarske manjšinske šole na Gradiščanskem se opirajo na splošni avstrijski šolski zakon ter enako kot na Koroškem vsebujejo točne predpise o razdelitvi učnega gradiva. Vendar se položaj na Gradiščanskem bistveno razlikuje od koroških razmer, kajti gradiščanski deželni šolski zakon predvideva poleg dvojezičnih tudi še enojezične hrvaške oziroma madžarske ljudske šole, na katerih je nemščina v vseh razredih obvezen učni predmet.

Z novimi učnimi načrti za manjšinske šole na Koroškem in Gradiščanskem je končno odpravljen neurejeni položaj, ko je bilo vsled pomanjkanja jasnih predpisov praktično prepuščeno posameznemu učitelju, kaj in koliko naj poučuje v jeziku manjšine. Pouk slovenščine se je le prečesto spremenil v pravo «kazen» za prijavljene otroke, kar je nedvomno — mimo vseh drugih okolnosti — tudi vplivalo na zmanjševanje števila prijav.

Sedanji učni načrti vsekakor pomenijo izboljšanje in je odvisno predvsem od šolske nadzorne oblasti, da se bodo pravilno in dosledno izvajali tudi v praksi. Potem bo vzgoja na teh šolah gotovo prispevala k boljšemu odnosu med pripadniki različnih narodnosti — «k medsebojnemu razumevanju, ki služi ohranitvi in utrditvi notranjega miru ter nadaljnjemu razvoju odnosov med ljudmi v domovini kakor tudi v svetu» — kot je poudarjeno v načelnih ugotovitvah učnega načrta.

•

Gornji članek, ki ga je napisal Janko Korošec, smo povzeli po ljubljanskem «Delu». O istem predmetu pa pišejo tudi «Hrvatske novine», glasilo gradiščanskih Hrvatov. List pravi, da je učni načrt za dvojezične šole na Gradiščanskem in Koroškem največjega pomena. «Važnost tega dejstva — nadaljnje list — je tako velika, da jo je skoraj nemogoče prav oceniti. Zamislimo si samo to: L. 1921 je bilo Gradiščansko priključeno Avstriji. Na področju šolstva je veljal do l. 1937 večinoma stari zakon, nato je sledil gradiščanski šolski zakon, potem je veljal nemški šolski zakon, po vojni pa spet stari zakon, dokler niso prišli novi šolski zakoni. Toda za poučevanje jezika manjšin, to je pri nas na Gradiščanskem hrvatskega in madjarskega jezika, ni bilo nikakega učnega načrta. To pomeni z drugimi besedami, da se je vsak učitelj na dvojezični šoli trudil, da kolikor mogoče s svojim znanjem nauči otroke materinega jezika. Hvala Bogu je v našem primeru to šlo skoraj povsod prilično dobro. Vendar se je v vsem tem času kazalo kot velika pomanjkljivost, da ni bilo primernega učnega načrta.»

Pogled na dvorano «furlanskega parlamenta», na videmskem gradu med predvčerajšnjo slovesno sejo deželnega sveta ob 100-letnici priključitve Vidma k Italiji

V Benetkah mednarodni pregled dokumentarnih in otroških filmov

BENETKE, 27. — *Včeraj je bilo v okviru XVII. mednarodnega pregleda dokumentarnega filma na sporedu kar 10 filmov, ki so trajali skoraj 4 ure. Italija je prikazala film Homberta Bianchija «Dal fascismo alla repubblica», ki je bil napravljen za italijansko televizijo. V filmu so prikazani dramatični dogodki v Italiji od l. 1939 do 2. junija 1946. Drugi film «Kam greš, Nemčija?» je delo Ubalda Marellija. Režiser je hotel pokazati nekatere poglede na današnjo Nemčijo in to s pesmimi nekaterih mladih nemških pesnikov. Kanadski film «Memorandum» Donalda Brittaina kaže, kako steklar Bernard Laufer, ki je ostal živ v nacističnih taboriščih, ob dvajsetletnici osvoboditve skupaj s sinom obišče Dachau in Auschwitz, kjer je pomrlo osem njegovih sorodnikov. Goeringov memorandum — od tu ime filma — z datumom 21. julija 1941, naslovljen na načelnika SS Heydricha, je spravil v tek stroj, ki naj bi uresničil «dokončno rešitev židovskega vprašanja», kot si jo je zamislil Hitler.*

Poljska je prikazala film «Materinski instinkt pri ribah».

Jugoslovanski je bil film «Hockey» Mirče Miloševića. Film hoče pokazati atmosfero velikega hokejskega turnirja, podobnega čudnemu in razburljivemu ritualu. V svojih čudnih oblačilih in z maskami se zde igralci bitja s kakega drugega planeta. Potem pa se začne igra: divji športni balet, poln ritma, elegance, moči in svretnosti.

Sledili so še neki grški film, ki kaže razliko med prireditvami, ki se danes prirejajo v starih grških gledališčih, in med tistimi, ki so jih prirejali stari Grki, ter še nekateri drugi filmi.

Istočasno je v Benetkah tudi mednarodni pregled filmov za otroke. Velika Britanija je pokazala film «Mrzličnost za pokal» Davida Bracknella, V filmu nastopa neko deško nogometno moštvo.

Jugoslavija je prikazala film «Šolarji pešci» Refika Hadžismajlovića. Film kaže težkoče, ki jih imajo v nekaterih predelih Jugoslavije šolarji, da pridejo do svoje šole. Ponekod morajo napraviti tudi do 24 km na dan. Film se ustavlja ob raznih dogodkih, ki jih šolarji doživijo na poti, in ob vsakovrstnih poskusih šolarjev, da bi si težave olajšali.

Na sporedu sta bila včeraj še neki romunski in češki film.

Bolgarski balet je doživel velik uspeh v Firencah

FIESOLE (Firence), 27. — *Včeraj je v lepem rimskem gledališču na Fiesolah nastopil «Klasični balet državne Opere iz Sofije». Balet bo danes ponovil svoj nastop. Na sporedu je bil balet v treh slikah «Izgubljeni sin» po glasbi Sergeja Prokofjeva in v koreografiji Bogdana Kovačeva; nato «Daphnis in Chloë», koreografska simfonija v treh slikah Fokina, po glasbi Ravela, v koreografiji Kovačeva; končno vrsta slavnih baletov pod skupnim naslovom «Divertissement»; to so bili baleti na glasbo Prokofjeva, Stravinskega, Saint Saënsa, Ljadova, Gounoda, Straussa, Čajkovskega, Griega in Glucka. Bolgarski balet s svojimi 120 plesalci je požel veliko odobravanje občinstva.*

Dramska sezona na prostem v Leccu

LECCO, 27. — *Tu se nadaljuje dramska sezona na prostem v organizaciji Avtonomnega letoviškega in turističnega podjetja iz Lecca v sodelovanju s centrom za kulturo. V soboto 30. julija zvečer bo predstava Sofoklejeve «Elektre». V nedeljo pa bodo uprizorili delo sodobnega komediografa Ghiga De Chiare «Antonello Capobrigante», in sicer v izvedbi gledališke skupine «Il collettivo» iz Rima, ki jo vodi Vittorio Sindoni.*

• • •

MOSKVA, 27. — *Številni sovjetski generali, ki so se odlikovali v zadnji vojni, med njim Žukov, Konjev in Rokosovski, bodo sodelovali v filmu o bitki za Moskvo 1941, ki je pomenila začetek pravega odpora sovjetske vojske proti nacistom.*

Glavna skrb v Agrigentu ljudi spraviti iz šotorov

AGRIGENTO, 27. — Župan je imenoval komisijo 25 oseb, s katero bodo sodelovali agenti javne varnosti in karabinjerji. Ta komisija bo imela nalogo, da išče in tudi zasede prosta stanovanja. S posebnim odlokom je župan Agrigenta prof. Ginex odredil, da se zasežejo vsi razpoložljivi prostori, ki jih bodo dodelili družinam brez strehe. Ta ukrep je potreben in nujen, ker bo treba 838 oseb, ki so sedaj nameščene pod šotori, ki jih je dala na razpolago vojska in Rdeči križ, pred prihodom zime spraviti v hiše. Isto velja tudi za družine, ki so nastanjene v šolskih poslopjih, ki se bodo morala z oktobrom izprazniti.

Tudi prefekt dr. Giagu je izjavil, da je prva skrb oblasti ta, da najde v kar najkrajšem času najboljši način, kako spraviti ljudi iz šotorov. Sklenjeno je bilo nadalje, da se pospeši izdelava ljudskih stanovanj, ki naj bodo dokončana v treh mesecih.

Država izdaja in bo morala še izdajati za pomoč prizadetim iz Agrigenta okrog 4 milijone na dan. Na zbirnih mestih bodo odslej dajali samo en obrok hrane in sicer kosilo. Namesto večerje bo vsak družinski poglavar prejel 300 lir ter še po 100 lir za vsakega člana družine. Za tiste prizadete, ki so našli mesto pri sorodnikih ali prijateljih, ali so si kako drugače preskrbeli stanovanje, pa bo namesto hrane, ki je ne prejemajo, vsak družinski poglavar prejel tisoč lir ter še po 200 lir za vsakega družinskega člana. Tristo otrok pa je že bilo sprejetih v razne zavode ali stalne kolonije.

Neurje v Pazinu

PAZIN, 27. — Veliko neurje je zajelo danes popoldne srednjo Istro, posebno področje Pazina. Ploha z močnim vetrom in točo je sprožila številne hudournike, ki so z okolnih hribčkov pridrveli na ulice Pazina in jih zasuli z zemljo, gradbenim materialom in drevjem. Voda je vdrla v številne kleti podjetij in obrtniških delavnic in prizadela mnogo škode. Največ škode je po prvih ocenitvah prizadelo Domu narodnega zdravja, zatem podjetjem 'Istraplastika» in trgovinskemu podjetju «Tekstil». Veliko škodo je utrpelo tudi kmetijstvo, posebno vinogradništvo v okolici Pazina. Poškodovane so tudi ceste v Pazinu in okolici.

Ima 161 let najstarejši človek v SZ

MOSKVA, 27. — Najstarejši človek v SZ Širali Mislimov, star 161 let, se je iz svoje vasi v Azerbejdžanu odpravil v Baku na zdravniški pregled. Zdravniki so ugotovili, da je popolnoma zdrav. Pri tej priložnosti so pripravili posebno tiskovno konferenco, kjer je Mislimov povedal, kaj ga drži toliko časa pri življenju: Alah, sovjetski režim, delo in dobra volja. Mislimov, ki ni bil nikoli v življenju bolan, se v Bakuju ni maral voziti z avtomobilom temveč je raje hodil peš ali pa se je kvečjemu peljal s tramvajem.

VII. JUGOSLOVANSKI FOLKLORNI FESTIVAL V KOPRU

Lep začetek festivala z nastopom skupin izvirne istrske folklore

Danes nastopila skupini «France Marolt» iz Ljubljane in «Zora» iz Opatije - V koprskem muzeju razstava «Primorska ljudska noša»

KOPER, 27. — Nocoj je bila v Kopru v čudovitem arhitektonskem scenariju Titovega trga prva predstava 7. jugoslovanskega folklornega festivala pod naslovom «Zemlja, človek, ples». Nastopile so skupine izvirne istrske folklore iz Portoroža, Rudanov, Raše in Medulina ter skupini italijanske etnične grupe iz Vodnjana in Galežana. Festival je s krajšim pozdravnim govorom odprl predsednik festivalskega odbora Crtomir Kolenc. Gledalci, med njimi mnogo tujih turistov, ki se mudijo ob istrski obali, so prvič na tej prireditvi lahko občudovali celovit prerez bogate zakladnice istrske folklore, te antične ljudske umetnosti, ki se je kot ljudsko izročilo vse do danes ohranila v svoji izvirnosti in ki jo ljudje kljub naglemu prodoru sodobnega načina življenja z ljubeznijo negujejo v domačem kraju.

Prva je nastopila folklorna skupina turističnega društva iz Portoroža, ki je izvedla venec pesmi in plesov Slovenskega Primorja. Plesi so tipični za slovenski predel Istre in obenem pripadajo širšemu alpskemu kulturnemu območju. Zapisala jih je Tončka Marolttova v Kozini, Ospu, Borštu, Padni, Vukih, v Šmarjah in Dvorih.

Skupina iz Rudanov pri Žminju v osrednji Istri je zaplesala najbolj razširjeni istrski ples «balun» ob spremljavi istrskih arhaičnih inštrumentov šurle, duplice in sopele. Slišali smo tudi značilno disonančno istrsko pesem. Z istim plesom sta se predstavili še skupini iz Raše in Medulina, vendar v različnih variantah, saj se «balun» na zahodni obali istrskega polotoka drugače pleše kot na vzhodni ali pa v notranjosti. Najzanimivejša je bila izvedba medulinske grupe, ki se je za razliko od ostalih odlikovala zaradi večje domiselnosti izvedbe, bogatosti in pestrosti plesnih figur.

Občinstvu sta se predstavili še folklorni skupini italijanske narodnostne skupine iz Vodnjana in Galežana, ki sta zaplesali ples «Furlano», enega izmed najznačilnejših ljudskih plesov italijanske manjšine v Istri.

Jutri bo na istem prireditvenem prostoru druga festivalska predstava pod naslovom «Mladost, ritem, ples, pesem», na kateri bosta nastopili folklorni skupini «France Marolt» iz Ljubljane in «Zora» iz Opatije. Prikazali bosta pester spored ljudskih plesov iz raznih krajev Slovenije in Hrvaške. Ljubljančani bodo izvajali koroške, belokranjske in gorenjske plese, poleg teh še splet bosenskih plesov iz Glamoča. Opatijčani pa bodo prikazali ljudske pesmi in plese iz Slavonije, Primorja, Posavja ter znani ples z otoka Krka «tanac sa Krka». Posebna zanimivost v njihovem sporedu bo ena od številnih variant najpopularnejšega ljudskega plesa hrvatske Istre «baluna».

V okviru 7. jugoslovanskega folklornega festivala so v koprskem muzeju odprli danes popoldne tudi razstavo «Primorska ljudska noša». Podrobnosti s te zanimive razstave, ki je, če se ne motimo, prva takšne vrste na Primorskem, bomo še podrobneje poročali.

Zaključna revija festivala z naslovom «Jugoslavija pleše in poje», na kateri bodo nastopili trije najboljši jugoslovanski ansambli: Kolo iz Beograda, Tanac iz Skopja in Lado iz Zagreba ter sloviti Slovenski oktet iz Ljubljane, bo v soboto zvečer prav tako na Titovem trgu. Zaključno revijo bo prenašala jugoslovanska radiotelevizija in jo bosta prevzeli tudi Eurovizija in Intervizija.

Uspešna razstava Moreaujevih slik

Razstava slik slikarja Gustava Moreauja, ki jo je priredila turistična in letališčarska ustanova v Palači Costanzi, je dosegla zelo velik uspeh in privabila veliko število občinstva. Prvič v Italiji je razstavljenih 44 del slavnega francoskega slikarja iz 19. stoletja, ki so ga pravilno ocenili šele v zadnjih letih na razstavi upodabljajoče umetnosti v New Yorku. Gre za zelo važen kulturen dogodek, eden izmed najvažnejših v zadnjem času v Trstu. Zato priteguje tudi veliko pozornost tujih turistov.

V manj kot treh tednih je obiskalo razstavo okrog 20.000 oseb, Italijanov in tujcev iz vseh krajev sveta. Zelo dobro gredo v prodajo tudi lepi katalog z repredukcijami v barvah ter v črnem in belem, z opombami o Moreaujevi umetnostni kritikov Luciana Budigne in Jeana Paladilheja. Na razstavo so prišle celo skupine turistov, ki preživljajo počitnice v raznih obmorskih letoviščih na gornjem Jadranu.

Razstava bo ostala odprta do 15. avgusta vsak delavnik od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure. Ob praznikih pa od 10. do 13. ure. Vstop je prost.

• • •

Miranda Martino se je ločila

RIM, 27. — *Pevka Miranda Martino in njem mož časnikar Ivano Davoli sta se ločila. Danes sta odvetnika obeh na sodišču predložila prošnjo za soglasno ločitev. Po obrednem poskusu za spravo, ki je seveda ostal brez uspeha, sta se Martino in Davoli razšla.*

Davoli pa je prav sedaj doživel, da ga kronika še enkrat imenuje. Za tretjo «Cantastampa» (nekak festival novih popevk, katerih besedila so zložili časnikarji najbolj znanih dnevnikov, periodičnih listov, tiskovnih agencij) je avtor neke pesmi prav Ivano Davoli, ki sodeluje pri listu «Paese Sera». Omenjeni festival bo v San Benedetto del Tronto 23. avgusta. Pele bodo številne pevke, med njim nekatere že zelo poznane.

Skopje po treh letih

V torek je bila tretja obletnica velike nesreče, ki je ob potresu zadela glavno mesto SR Makedonije. S pomočjo vseh jugoslovanskih republik in s pomočjo 78 držav z vsega sveta so bile najtežje rane, ki jih je potres povzročil Skopju, razmeroma hitro zaceljene.

Ob nedavnem obisku delegacije jugoslovanskih novinarjev so predstavniki mestnega sobranja Skopja pojasnili najbolj pereča vprašanja nadaljnje izgradnje mesta. Pravijo, da so prvo etapo sanacije posledic potresa z uspehom končali. V ta okvir sodi gradnja 14.000 montažnih stanovanj v novih naseljih v bližini mesta, popravilo oziroma usposobitev 12.000 stanovanj v družbeni lastnini in 6000 zasebnih stanovanj in usposobitev okoli 250 javnih poslopij. V tem času je tovarna montažnih delov, ki jo je podarila SZ, zgradila 500 stanovanj.

Zazidana površina Skopja je pred potresom obsegala 900 ha, sedaj se je spričo montažnih naselij povečala še za 1300 ha. Tako se je sedaj mesto raztegnilo v dolžino okoli 23 km, v širino pa okoli 12 km. Prej so imeli v mestnem prometu 80 avtobusov, sedaj jih pa potrebujejo 185. Mestni promet v dokaj oddaljena naselja je sploh najtežji problem mesta. Nova naselja so opremljena z vsemi komunalnimi napravami in so vključena tudi v novi urbanistični načrt mesta. Raztegnjeno komunalno omrežje seveda močno obremenjuje standard občanov in tudi proračun mestnih občin. V vseh novih naseljih so zgradili tudi potrebna šolska poslopja najrazličnejših tipov, od hangarjev do najsodobnejših objektov. Ker je bilo okoli 50 odst. prodajaln in gostinskih objektov popolnoma uničenih, so si tudi na tem področju pomagali z montažnimi zgradbami. Dokajšnje breme obnove pa je padlo tudi na samo gospodarstvo, saj je bila ena tovarna povsem uničena, 5 drugih pa poškodovanih. Za sanacijo teh objektov je gospodarstvo dobilo pomoč v obliki kreditov. Takoj po katastrofi so v Skopju začeli pripravljati novi urbanistični načrt mesta. Pri njegovi izdelavi so sodelovali poljski, grški, ameriški in domači skopski strokovnjaki. Delo je trajalo približno leto in pol. Po obširni javni razpravi so generalni urbanistični načrt, o katerem so tuji strokovnjaki mnenja, da je najboljši na svetu, lani konec leta sprejeli. Sedaj pa pripravljajo urbanistične načrte posameznih mestnih območij.

Avtomobili v Italiji (podatki so stari pol leta)

RIM, 27. — Po podatkih statističnega urada Italijanskega avtomobilskega kluba je bil 1. januarja 1966 v Italiji en avto na vsakih 9,7 prebivalcev. Na osnovi podatkov o plačanih taksah je bilo v prometu 5.468.981 avtomobilov. V to število niso všteti avtomobili, ki ne plačujejo taks (avtomobili oboroženih sil, diplomatskih agentov itd). Še pred tremi leti je bil v Italiji po en komaj na vsakih 17 prebivalcev. Glede na statistične podatke za l. 1965 je razvidno, da je 54,81 odstotkov avtomobilov v prometu v severni Italiji, 25,26 odst. v srednji, 12,17 odst. v južni in 7,76 odst. na otokih. Okrog 44 odstotkov avtomobilov je v provincah Rim, Milan, Turin, Neapelj, Firence, Genova, Bologna, Palermo, Bari, Brescia. Prvenstvo pripadu Rimu z 9,99 odst. vseh avtomobilov (546.575), sledi Milan z 9,98 odst. (545.877) in Turin s 6,65 odst. (363.391). Zadnja je Enna z 0,13 odst. (7172). Kar pa zadeva gostoto, je v severni Italiji en avto na vsakih 8 prebivalcev, v srednji Italiji na 8,8, v južni na 17 in na otokih na 19,9. Po deželah je na prvem mestu Piemont, kjer je povprečno po en avto na vsakih 6,5 prebivalcev, nato Lazio na 6,8, Emilia-Romagna na 7,4, Aosta 7,5. Na zadnjem mestu je Basilicata, kjer pride en avto na vsakih 26,4 prebivalcev.

Trojčki

ENNA, 27. — V Piazza Armerina je 20-letna Giuseppina Presti rodila trojčke: deklico in dva dečka. Mati in novorojenčki so zdravi.

Hotel Korotan ob Vrbskem jezeru

Prejšnjo soboto je bila v hotelu «Korotan» v Sekiri prisrčna slavnost, ko so bili svojemu namenu izročeni novi prostori tega moderno urejenega gostišča ob Vrbskem jezeru. V imenu lastnika je predsednik upravnega odbora Hranilnice in posojilnice Celovec dr. Mirt Zwitter pozdravil številne častne goste, med njimi župana občine Otok Baumanna, podžupana Hafnerja in občinskega referenta za tujski promet Kandutha, nadalje zborničnega svetnika Kösslerja in druge zastopnike koroške zbornice obrtnega gospodarstva, predstavnike posameznih podjetij, ki so bila udeležena pri gradnji, ter zastopnike slovenskih organizacij in ustanov. Predsednik dr. Zwitter, župan Baumann in zbornični svetnik Kössler so v kratkih nagovorih orisali razvoj hotela «Korotan» in poudarili, da spada le-ta med najlepša in vzorno vodena gostišča ob Vrbskem jezeru. Sledil je ogled novih prostorov in nato zakuska katero je s slovensko in nemško pesmijo obogatil moški pevski zbor iz Hodiš pod vodstvom Foltija Pavliča.

Hotel «Korotan» v Sekiri, zgrajen na eni najlepših točk na južni obali Vrbskega jezera, že dobrih deset let služi tujskemu prometu in uživa v mnogih evropskih deželah sloves moderno urejenega in vzorno vodenega gostišča. Vendar je bilo treba mnogo naporov celovške Hranilnice in posojilnice, da je hotel postal tak, kakršen danes vabi domače in tuje goste.

Prihodnje leto bo minilo ravno 60 let, odkar je celovška HP leta 1907 kupila kmečko posestvo v Sekiri. Takratni predsednik msgr. Podgorec je že tedaj pravilno razumel veliki pomen tujskega prometa in je na kupljeno zemljišče postavil lovsko kočo iz Sel, v kateri je bilo urejenih prvih osem turističnih postelj. Iz teh skromnih začetkov se je po drugi svetovni vojni porodila velikopotezna zamisel modernega gostišča in na Silvestrovo leta 1953 je bil odprt prvi objekt novega hotela «Korotan», ki je tedaj veljal za eno najbolj modernih zgradb ob Vrbskem jezeru. Njegova prvotna kacapiteta 46 postelj pa se je kmalu izkazala za premajhno, zalo se je celovška HP pod predsedstvom dr. Mirta Zwiffra v naslednjih letih večkrat odločila za razne dozidave in preureditve, kakor so jih narekovale izkušnje prvih let obratovanja. Nekdanja kmečka hiša je bila prezidana v tujski obrat, nastalo je novo poslopje za uslužbence, urejene so bile vikend-hišice, zgrajeni dodatni gostinski in družabni prostori, hotel je dobil zelo okusno opremljeno kmečko sobo, izvrstno urejeno čitalnico, posebno otroško dnevno sobo, ki ob večerih služi družabnosti in gledanju televizije, medtem ko je na obrežju nastalo novo razširjeno kopališče s 54 kabinami. Najnovejši pridobitvi pa sta nova hala v «starem» hotelu, ki s svojo okusno opremo prevzame gosta že ob vstopu v gostišče, ter nova depandansa hotela s tujskimi sobami, katerih ureditev odgovarja vsem zahtevam sodobnega turizma.

Danes ima hotel «Korotan» že 200 tujskih postelj in je največje gostišče v občini Otok, po svoji ureditvi in čudoviti legi pa ga upravičeno prištevajo med najlepše turistične objekte ob Vrbskem jezeru sploh. To je bilo poudarjeno tudi na sobotni slavnosti, kjer je bilo izrečeno priznanje lastniku in vsem podjetjem, katera so bila udeležena pri gradnji in opremi hotela, ki je — kakor je dejal zborični svetnik Kössler — že doslej bistveno prispeval k uspešnemu razvoju tujskega prometa na Koroškem. Posebno priznanje pa je izrekel župan Baumann, ki je naglasil, da bi obratovanje hotela «Korotan» lahko služilo kot zgled tudi mnogim drugim tovrstnim podjetjem.

Hotel «Korotan» v Sekiri, kakor se kaže v sedanji dograjeni obliki, je vsekakor dobro spričevalo vsem podjetjem, ki so sodelovala pri njegovi izgradnji. Predvsem pa je dokaz podjetnosti in preudarnega gospodarjenja lastnika — Hranilnice in posojilnice Celovec ter prekonje koroških Slovencev.

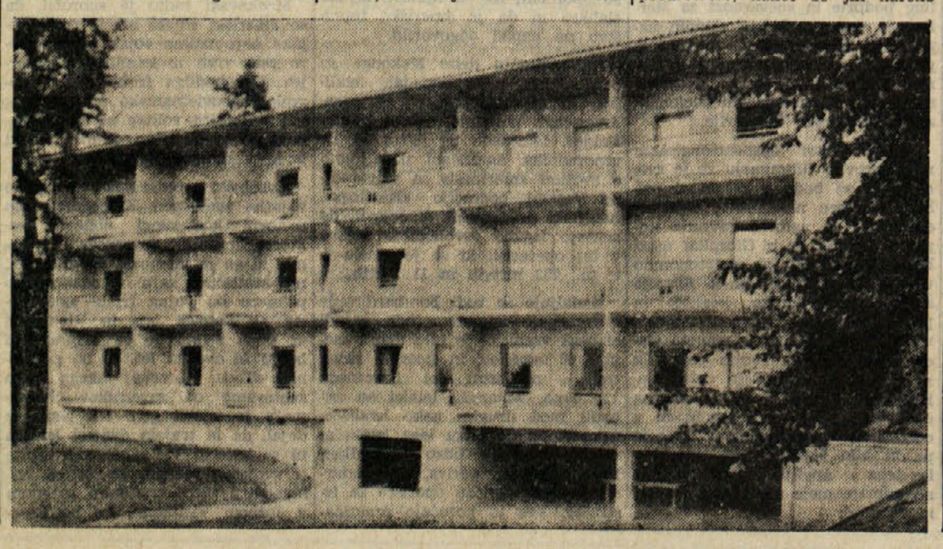

Kočija, ki jo vlečeta dva para belih konj, ni kaka turistična atrakcija, temveč zadnja poštna kočija za prevoz oseb v Zvezni nemški republiki. Štirikrat na teden vozi iz Bad Kissingena na severnem Bavarskem v Bad Bocklee in trikrat v Aschbach. Seveda pa je prijetna vožnja po slikovitih krajih sedaj le postala privlačna za turiste, ki se jim zdi, da so se za nekaj časa povrnili v prejšnja stoletja. Kočija pa prevaža tudi pisma, časopise in zavoje

Četrtkova črtica

Duh ob cesti

V vsem kraju niste mogli najti manj praznovernega človeka, kakor je bil Michael Doyle. Take zgodbe je imel za nespametne in otročje.

Sedel je v dnevni sobi in mislil na svojo ženo Saro, ki je po nenadnem srčnem napadu ležala v svoji sobi. Pravkar je bil pri njej zdravnik dr. Carmody. Srčni napad je dobila točno mesec dni zatem, ko je Doyle spoznal Molly Brennan. «Če le ni kaj izvedela o Molly?» je pomislil. Bal se je najhujšega. Saj je bila dobra žena, čeprav do nje ni nikoli čutil tega kakor do Molly. Če bi Sara umrla, bi on in Molly mogla...

Njegove misli je prekinil dr. Carmody, ki je prišel iz Sarine sobe.

— Kako je, doktor? — je vprašal in naglo vstal. Ne obrazu se mu je videlo, da je zaskrbljen.

— Odpočiti si mora. Dal sem ji pomirjevalna sredstva.

— Ali si bo opomogla?

— Vsekakor! — je rekel doktor z ohrabrujočim nasmehom. — Napad ni bil prehud. Sicer pa bom že jutri vse točno vedel, napravil bom kardiogram. Važno je, da bo mirno prebila noč, ko bodo zdravila pričela učinkovati. Prišel bom jutri zjutraj. Tudi sami si odpočijte.

Ko je zdravnik odšel, je Doyle odprl vrata ženine sobe. Sara je spala. Vrnil se je in pričel listati po časnikih. Vendar ga niso mogli odvrniti od misli, ki so ga zaposlovale: med skrbjo za ženo in njegovo bodočnostjo s črnooko Molly, ki je prišla v krčmo pred mesecem dni. Zamišljal si jo je, kako vesela in nasmejana streže gostom. Že prvi dan ko jo je zagledal, ga je neverjetno prevzelo, a nekaj dni pozneje se je sestal z njo za Thomasovim mlinom.

Ob desetih zvečer se je spravil v posteljo, toda zaspati ni mogel. Tudi naslednji dan ni bil nič boljši. Vedno je mislil na Saro. Pričakal je zdravnika. Ta je prinesel majhen kardiograf in ugotovil, da ne bo potrebno zdravljenje v bolnišnici.

— Morala bo najmanj mesec dni počivati..., — je dejal zdravnik. — Po nekaj dneh ležanja bodo potrebni kratki sprehodi med polji in v okolici, vse dokler si popolnoma ne opomore. Samo obvarovati jo morate pred vsakim razburjenjem.

* * *

Čez teden dni je odšel na delo. V tem času je bila pri Sari dekle iz soseščine in ji pripravljala hrano. Tistega dne se je ustavil v krčmi in se dogovoril z Molly, naj ga zvečer počaka pri drevesu za Thomasovim mlinom.

— Kako bi želela, da bi tvoja žena umrla! — je rekla Molly, ko je prišla na sestanek. — Saj tudi ti to želiš, ali ne? — je šepetala, ko se je privijala k njemu.

— Ne, ne želim!

— Nikar mi ne laži! Vem, da želiš!

— Prosim te, Molly, nikar mi ne govori o tem, — ji je dejal s tihim glasom in jezen, ker je Molly tako dobro uganila njegove misli. — Ne bi smela tako govoriti. Sara je moja žena. Niti pomisliti ne smeš na kaj takega.

Izmučen se je vrnil domov. Seme odločitve je bilo posejano. In čim bolje se je Sara počutila, tem več je razmišljal, kako bi se je znebil. Neke noči, ko se je obračal v postelji in ni mogel zaspati, je našel izhod. Vedel je, kaj mu je storiti.

— Tako ne morem več naprej! — je povedal Molly, ko se je ponovno sestal z njo.

— Si si kaj izmislil? — ga je vprašala in ga pozorno motrila.

Globoko je vzdihnil in zamrmral:

— Da, nekaj sem si izmislil.

— Povej kaj!

Omahoval je in pomislil, da Molly ne sme opaziti, kako drhti. — Doktor me je opozoril, naj pazim, da žena ne doživi nič razburljivega. Če bi se kaj takega zgodilo, tedaj...

— Hočeš reči, da bi morala kaj ukreniti?

— Da.

— Toda to bi bil umor, Mihael! — je odgovorila Molly. — Vendar morava zares nekaj storiti.

— Da ne izrečeš več besede umor! — je odgovoril jezno. — Nekaj morava storiti za najino prihodnost. To je najina edina priložnost... — je nadaljeval in jo objel.

— Ali mi ne moreš povedati, kaj nameravaš, — je nadaljevala in se izvila iz njegovega objema.

— Morava jo prestrašiti. Sara veruje v duhove. Ko jo bom popeljal na sprehod in bi blizu pokopališča zvečer zagledala...

— Če bi se jaz tam skrila in se v beli rjuhi nenadoma pojavila izza kakega nagrobnega spomenika...

Doyle je pritrdilno kimal z glavo. — Nihče bi ne mogel ničesar dokazati. Sam bi potrdil, kako je Sara nenadoma padla... Vsi bi verjeli.

— Storila bom, kakor mi predlagaš, Michael. Vse hočem storiti za najino srečo.

* * *

Dva dni pozneje je Doyle obvestil Molly, da bo naslednjega dne spremljal ženo, ki odpotuje na obisk k svoji sestri. Tam se bo namenoma dolgo zadržal, tako da se bosta na povratku domov v temi vračala mimo pokopališča.

— Vsekakor bodi tam. Počakala boš, dokler se ne približava pokopališču. Nato nenadoma skoči izza nagrobnika in krikni kar najbolj glasno!

* * *

Sara je bila srečna in zadovoljna ter je skakala okoli voza, medtem ko je Doyle zapregal. — Kako se že veselim, da bom zopet videla Emily, — je govorila, ko je nosila razne stvari na voz.

Njena sestra je bila še bolj vesela. Ko je prišel čas povratka, je bila Emily nenadoma proti temu, da bi se Sara že vrnila. — Naj ostane še nekaj dni pri meni, vsaj do konca tedna. Tudi zate bo bolje tako. Pripelji se ponjo v nedeljo.

Tudi Sara je bila s tem predlogom zadovoljna. Doyle ni mogel vztrajati, ker bi mogla v tem primeru Emily kaj zasumiti. «Tako bo še bolje,» je pomislil. «Če sem že tako dolgo čakal, bom pač čakal še nekaj dni.» Veselo se je odpravil z vozom proti domu.

* * *

Vsa vas razen Molly je bila na pogrebu. Molly je ležala hudo bolna v postelji in ni mogla zatisniti oči. Nenehno je morala misliti na dogodek tistega večera pri pokopališču. Ko je s presunljivim krikom skočila izza nagrobnika, sta se konja splašila in skočila stran. Doyle je padel z voza in z glavo udaril ob kamen. Lobanja mu je počila kakor jajčna lupina.

CARROLL MAYERS

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

G. Martinello v «Občinski»

Bo že deveto leto, odkar je v Trstu imel svojo osebno razstavo Giuseppe Martinello, ki je te dni razstavljal v Občinski galeriji slikovito barvna olja. Dela tega slikarja, ki se je rodil v Umagu pred oseminsedemdesetimi leti in živel tudi v Parizu, pa čeprav smo jih redno srečavali na mnogih sindikalnih razstavah, lahko pravilneje presojamo le, če se kot sedaj vrste pred nami v večjem številu. Martinello spada namreč med slikarje, ki ustvarjajo z otroško preprostostjo. Mogli bi ga torej uvrstiti med tako imenovane «naivneže», katerim je utemeljil umetniški obstoj slavni Rousseaux, upokojeni carinik, ki je šel svoj križev pot na pariški Montmartre, da ga danes lahko ceni ves svet.

Kdor pa zasleduje razvoj slikarstva naših umetnikov, ve da je Martinello pričel javno nastopiti že leta 1935 kot učitelj. Od tedaj je bil povabljen na mnoge razstave v Italiji, na Dunaj in v Montecarlo, lani pa so mu podelili srebrno kolajno Tržaške hranilnice, a njegovo ime in slike navajajo nekatere novejše italijanske, nemške in francoske izdaje. Martinello je torej vsekakor upoštevan ustvarjalec v svoji izraznosti, ki nam jo je tu odkril v 32 slikah. Priznati moramo, da v celoti zelo dobro učinkujejo po skladnosti barv in zasnov. V njih ni sledu izumetničenosti, ker so pač sad resnično preprostih občutkov pesniškega dojemanja sveta in življenja, o čemer pričajo tudi same Martinellove pesmi.

Pokrajine podaja kot vasi slikarja, pesnika, modrih cvetov, stolpov s cerkvico itd. Tihožitja s sadeži in bokalom, s papirnatimi cvetlicami babice in še matere. Grajsko slavje, vilinski dom, kopajoče se deklice, glas gozda, pričakovanje, samota, tišina tvorijo vsebino vrste slik.

So pa tu tudi olja z romarji, žitvalmi, kot v dveh slikah «Žrebeta na Krasu» in «Počitek» z osličem in kljusetom sredi vasi ter svetopisemski beg v Egipt, ki so vse podane z ginljivo prisrčnostjo in ljubeznijo, dejali bi skoro s pobožnostjo Giottovih fresk. Martinello očitno slika v lastno uteho iz veselja do barv, ki so ubrane kot pri zgodnjem Spacalu in iz uživanja nad dekorativno stilizacijo izrezljanosti hišic in drevja, ki sliči gorenjskim velikonočnim butaram, tako da se v svojih delih že približuje ljudski umetnosti z mistično pravlično vsebino.

MILKO BAMBIČ

— Jejzes, jejzes, Jakec moj, kej bo z nami?

— Pej kej se je zgodilo? Kej bojo volitve?

— A kej tisto! Tisto ni neč.

— Kej so morbet vre začeli podirat kantir?

— *Bejži, bejži, tudi tisto ni neč.*

— Kej bojo morbet nardili rotacijo tudi pr nas?

— *Magari. Ma ni tisto.*

— Ma kej bo morbet vojska zastran Vietnama?

— *Bejži, bejži! Tisto ni vse neč. Hujše, hujše.*

— Ma alora prou ne znam, kej be moglo bet.

— *Jest se čudem, Jakec, de ti, ke tolko bereš jn vse znaš, de ne znaš za ta hujše, kar nas je doletelo. Kej nisi brou od fodbala? De so nas nabiksali tisti Korejci? Jest še zdej ne morem prit h sebi. Tašna sramota!*

— Ma dej, dej, Mihec, ne stoj bet taku! Sej ni tašna reč.

— *Kej ne! Taku lepu smo se prprauli na tu prvenstvo jn pole smo šli zgebet glih pruti Korejcem. Sej če bi zgebili pruti kašni škvadri, ke kej velà — postaumo reč pruti Madžaram al Rusam al Angležam — buhpomagej! Ma glih pruti Korejcam!*

— Videš, Mihec moj, nikoli ni smet šprecirat druzeh. Tu se zmiri maščuje. Jn glih s Korejcev so se forte delali norca. Poprej. Jn pole je pej pršlo taku. Ma ne stoj si jamat h srci. Kolko je narodov na svetu, ke nanka ne znajo za fudbal — jn vselih živijo. Jn tudi pr nas je tolko drugeh reči, ke so bol važne, ku fudbal.

— *Ma znaš, so se taku lepu prprauli. Je šou gledat tisto tekmo prfina an minister. Jn pole je šou ž nimi tudi njeh kuhar, de jem bo kuhau špagete koker čejo uani. Zatu ke od dobro prprauleneh špagetov je dosti odvisno, kaku bojo jegrali. Jn pole je blo vse zastojn!*

— Videš, morbet glih tle je faler. Zatu ke pašta redi. Jn če se zrediš, pej ne moreš taku tekat. Si vidu Korejce, ke jejo samo rajž, kaku so bli lahki jn hitri!

—*E, morbet jemaš prou. Be znalo bet, de se jemajo preveč dobro. Sej pravejo, de kašni jemajo do pedeset meljonov na leto. Jn taku postanejo gospojski. Jn gospudam se pej ne da laufat ku naumen po igrišči.*

— Sej tu smo zmiram znali, de preveč set človek ni za delo. Jn narmejn za tekat. Meni, kadar se najem, narbol paša kašna senca.

— *E, tudi meni. Ma znaš, de so se forte bali prit domov. Zatu so pršli z anem aroplanam ob treh ponoči. So misleli, de ob tašni uri jeh ne bo nobeden vidu. Ma vselih jeh je čakalo aneh sedemstu ledi celo nuč. Jn kadar so pršli, so jem zrekli vsega jn jeh lučali ses pomidorami jn cabali avte jn vse sorte. Sm vidu ano fotografijo, ke jem je aden vrgu pruti avti prfina dželati.*

— Ja, ja, pr teh tekmovanjeh se jeh vide prou vse sorte. Sm brou, de po tekmi Anglija-Argentina si je an Argentinc sleku hlače jn pokazau ta zadno za povedat, de ni dekordo sez rezultatam.

— *Kej češ! Angleži španisko ne znajo, sodnik je biu Nemc jn taku ni mogu drugače povedat, kej misle.*

— Ma tudi drugače so s tem tekmovanjem velike štorje. Zdej se kregajo povsod. Aden druzmi očitajo, de so bli krivični, de so jegrali grobo, de Angleži so si znali taku zrihtat, de se niso preveč martrali; Argentincam so dali ano veliko multo jn vse sorte. Jn taku je samo barufa na vseh konceh jn krajeh.

— *E, kej češ, taku je na sveti!*

OB PLEMENITI AKCIJI ZAGREBŠKE REVIJE

Kruta «distrofija mišičja» ni problem ki naj bi ganil le srce posameznika

Žalostne slike iz bolnišnice - Napori bosenskega zdravnika - V Italiji in v Jugoslaviji je na tisoče prizadetih

Lepak zagrebške revije «Arena», ki poziva ljudi, naj sodelujejo v akciji za pomoč ljudem, ki jih je prizadela «distrofija mišičja»

...Na belem hodniku se je nenadoma pojavil 7-letni Dragan Jovanović. Njegovi vrstniki so gledali vanj kot v prikazen. Od svojega drugega leta ni več hodil, sedaj pa se je nenadoma ves nasmejan napotil po hodniku. Ni dolgo zdržal. Prijel se je za zid in prosil pomoči. Odnesli so ga ponovno v posteljo. In vendar je bil ves srečen. Hodil je brez tuje pomoči...

...Enajstletni Radenko Djokić iz Padina pri Zvorniku ne zna ne brati ne pisati. Od svojega petega leta je priklenjen na posteljo. Svinčnika ni mogel držati v roki. Danes je mogel prijeti za svinčnik, ki mu ga je dal njegov vrstnik in napisati prve črke abecede. Nekoč ni mogel dvigniti roke, sedaj pa jih pred reporterjem obe dviga visoko in pravi: «Pripeljite nam učitelja, želimo se učiti pisanja...»

...Mladi strojnik iz kragujevške tovarne «Rdeča zastava» skuša sam upogniti noge v kolenu. Na obrazu so se mu pojavile kapljice znoja. Ko pa mu je vendarle uspelo upogniti vsaj eno nogo, je kar kriknil od veselja...

...Med njimi je tudi 17-letna Nevenka Potkonjak iz Bezdana, ki je bolna od svojega 12. leta. Njen najdaljši sprehod je meril le deset metrov. Po takšnem sprehodu se je vedno zrušila in čakala, da jo drugi dvignejo, ker se sama ni mogla. Sedaj pa je opravila peš, čeprav negotova v nogah, 1500 metrov dolgo pot. Ko se je vrnila s sprehoda, je bila vsa izčrpana, vendar ponosna...

...Trileta Aneta Taškovska iz Skopja je danes napravila le pet drobnih korakov in se pri tem s svojimi šibkimi ročicami opirala ob steno. Mišice njenega vratu so tako oslabele, da ji glava pada na prsi. Vrnili so jo v posteljo med najmlajše, ki so jo, pa čeprav brez moči, uspeli kmalu razvedriti...

...Treba je razumeti velikansko radost, ko je Olivera Jandrić tega zgodnjega večera prvič sedla v postelji in s še negotovo roko pisala prvo pismo svoji materi...

To je le nekaj drobnih, vendar pa pretresljivih sličic iz posebnega oddelka bolnišnice «Banja Fojnica» v bosanskem mestu Fojnici, kjer se zdravijo ljudje — otroci in tudi odrasli — ki jih je zajela ista strahotna bolezen, ki ji pravijo mišična distrofija. To bolezen sicer poznajo že več kot 150 let in so se z njo ukvarjali že mnogi strokovnjaki, žal pa doslej še ni povsem učinkovitega sredstva proti njej pa čeprav je več zdravil, ki tem nesrečnim ljudem pomagajo, da svojo bolezen laže premagujejo, včasih celo za nekaj časa premagajo.

Pravzaprav se o tej bolezni, na žalost, razmeroma malo govori in piše. In tudi mi se ne bomo spuščali v strokovno plat te bolezni. Hoteli pa bi ugotoviti tu, da je ta bolezen vendarle dokaj razširjena. Nekako sredi maja letos je bil v Milanu kongres strokovnjakov, ki se s to boleznijo ukvarjajo in tu je bilo rečeno, da je v Italiji ugotovljenih 7.000 oseb, pretežno mlajših, ki jih je pokrnitev mišičevja, odnosno distrofija mišic oropala vsega, kar more normalno življenje človeku dati. Po vsej verjetnosti pa je teh bolnikov še veliko več. Poleg tega je bilo v Milanu poudarjeno, da se ta bolezen v Italiji za sedaj še ne smatra za socialno bolezen in so zato bolniki, ki jih je ta bolezen prizadela, prepuščeni v glavnem sami sebi, odnosno lastnim pobudam in dobri volji dobrih ljudi.

V začetku tega našega zapisa pa smo navedli nekaj citatov iz zagrebške revije «Arena», ki se je lotila zelo velikodušne akcije, ki naj bi zajela vso Jugoslavijo in ki naj bi tisočem Jugoslovanom, ki jih je prizadela ta bolezen, nudila čim več možnosti zdravljenja in morebitno vrnitev v normalno življenje, v primeru neuspeha zdravljenja pa vsaj čim bolj znosno življenje v primerno urejenih zdravstvenih zavodih.

Rekli smo sicer, da se ne bomo ukvarjali z zdravstveno platjo tega problema. Kljub temu bomo tu dodali, da je nekaterim zdravnikom vendarle uspelo doseči kak uspeh pri zdravljenju te bolezni, ki izpodkopava moč mišic in prizadetega človeka najprej ošibi, nato ga priklene na posteljo, dokler ne shira, če nima ustrezne pomoči. Med zdravniki, ki so se te bolezni lotili s posebno vnemo, je mlad jugoslovanski zdravnik dr. Geza Čeh, ki deluje v bolnišnici v Zenici v Bosni. Že osem let se dr. Čeh ukvarja z mišično distrofijo in je pred štirimi leti začel z novim načinom zdravljenja, ki kaže baje neke uspehe. Dr. Čeh je svoj način zdravljenja preizkusil najprej na sebi, da bi ugotovil največje dopustne doze zdravil, kar jih je pač za to bolezen sedaj na razpolago. Nato je po več letih preizkusov na sebi prešel na paciente in po nekaterih podatkih se sedaj zdravi po njegovi metodi večje število bolnikov v Jugoslaviji in kakih 50 v drugih deželah po svetu kot na primer v Avstraliji, Franciji, na Češkem, v Iraku, Izraelu, Nemčiji, Švici in Bolgariji. Sam dr. Čeh je osebno zdravil 400 tovrstnih bolnikov in po nekaterih znakih sodeč, bi mogel ta način zdravljenja dati kak rezultat. Vtem ko beležimo te prve uspehe, pa moramo žal zabeležiti tudi določeno skepso, ki jo do njegovega načina zdravljenja kažejo strokovnjaki drugod po svetu.

Pustimo izključno zdravstveno plat tega problema ob strani in se vrnimo k prizadetim, odnosno k temu, kar je pred časom začela revija «Arena». Zagrebška revija se je odločila za akcijo, ki se vrši pod geslom «Vsi za vse». Iz lastnih sredstev je revija dala na razpolago milijon dinarjev za dokončanje in opremo oddelka nove bolnišnice v Fojnici v Bosni, kjer naj bi se zdravili ljudje, ki jih je prizadela «mišična distrofija». Čeprav je ta poteza vse hvale vredna, so potrebe za primerno ureditev oddelka, ki bi zadoščal potrebam, veliko večje. Zato je revija razpisala nabiralno akcijo v poseben sklad, ki naj bi služil izključno temu namenu. Kakor navaja revija v svojih nadaljnjih poročilih o tej akciji, so se na ta apel odzvali številni Jugoslovani, ki so poslali svoj denarni prispevek, ali pa se ponudili, da bi osebno pomagali pri nadaljnjem urejanju bolnišnice. Tako se je npr. javil neki tapetnik iz Zagreba, ki se je ponudil, da bi sam brezplačno dekoriral ves novi oddelek bolnišnice v Fojnici. Ko brskamo po podatkih omenjene revije, vidi-

(Nadaljevanje na 6. strani)

RADIO VELE-VIZIJA

ČETRTEK, 28. JULIJA 1966

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila; 7.30 Jutranja glasba in koledar; 11.30 Šopek slovenskih; 11.45 Trije glasovi; 12.00 Jurčič: Deseti brat; 12.40 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Tržaški mandolinski ansambel; 17.20 Glasba za transistor; 18.15 Umetnost; 18.30 Pianist Geza Anda; 19.00 Otroške pesmi in skladbe; 19.15 Ansambel The Lettermen; 19.40 Zbor «Costanza e Concordia»; 20.00 Šport; 20.35 Zabavali vas bodo; 21.00 «Pot do srca», veseloigra; 21.45 Glasbena paleta; 22.30 Magija glasbil; 23.00 Vokalna polifonia.

Trst

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Ansambel «I Cardinali»; 13.55 Tretje dejanje Luzzattove «Judith»; 14.25 Duo Russo-Safred.

Koper

6.30, 12.30, 14.30, 15.30, 20.30 — Poročila; 7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 8.15 Glasbeni spored; 9.00 Popevke; 9.30 Pod senčnikom; 10.15 Orkester; 10.30 Celentanov clan; 11.00 Plošče; 11.15 Lahka glasba; 11.30 Današnji pevci; 12.00 in 13.00 Glasba po željah; 13.50 Iz Verdijevih oper; 14.30 Zabavni orkester; 15.00 Glasba po željah; 16.00 Operetne melodije; 16.45 Domače vize; 17.15 Vitage Jazz Band; 17.30 Radijska igra; 17.55 Bravničarjeve skladbe; 18.45 Plošče; 19.00 Prenos RL; 20.00 Šport; 20.30 Prenos RL; 23.15 Ritmi; 23.35 Nočni motivi.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila; 8.30 Jutranja glasba; 8.45 Neapeljske pesmi; 9.00 Operetni program; 9.35 Chopinove skladbe; 10.05 Popevke; 10.30 Za šolarje na počitnicah; 11.00 Ljudski plesi; 11.30 Jazz; 13.30 Sestanek z Ornello Vanoni; 15.15 Gospodarska rubrika; 15.45 Oddaja za bolnike; 16.00 V diskoteki; 16.30 Spored za najmlajše; 17.25 Spomin na F. Cileo; 18.40 Orkestri; 20.25 Nogometna tekma Sovjetska zveza-Portugalska; 22.30 Veliki orkestri.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila; 7.33 Jutranja glasba; 8.30 Mali koncert; 9.00 Poje Domenico Modugno; 9.40 Nove pesmi; 10.00 Operne arije; 10.35 Pod senčnikom; 11.35 Vesela glasba; 12.00 Romantično potovanje; 14.00 Pevci; 14.45 Nove plošče; 15.15 Kolesa in motorji; 16.00 Rapsodija; 16.35 in 17.35 Glasba za mladino; 18.15 Encikopedija; 18.35 Ital. zbori; 18.50 Vaši izbranci; 20.00 Popevke; 21.00 Nove francoske plošče; 21.30 Plesna glasba.

III. program

19.00 Znanstvena oddaja: Materinstvo; 19.30 Koncert; 20.15 Ruska kultura; 21.20 Schoenbergove skladbe; 22.15 Radijska črtica.

Slovenija

7.05, 8.00, 13.00, 14.00, 16.00, 20.00 — Poročila; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Počitniško popotovanje; 10.15 Lepe melodije; 10.45 Andersen - Vodopivec: Globina zvona; 11.15 Iz popularnih oper; 12.00 Turistični napotki; 12.15 Nimaš prednosti!; 13.05 Iz Chopinovih preludijev; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Čez zelene trate...; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 A. Dvořak: Koncert za violončelo in orkester; 16.30 Češke pihalne godbe; 16.40 Literarni sprehod — N. Sarante: Planetarij; 17.00 Vsak dan za vas; 18.05 Turistična oddaja; 19.00 Aktualnosti; 19.15 Operetne melodije; 20.05 Glasbene razglednice; 21.00 Domače pesmi in napevi; 22.00 Literarni večer; 22.40 Glasbeni nokturno; 23.10 Baročna orgelska glasba; 24.05 Plesna glasba.

Ital. televizija

16.00 Kol. dirke; 18.15 Spored za najmlajše; 19.45 Športne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV zgodba «Velika žeja»; 21.50 Kulturne aktualnosti; 22.35 Jazzovski spored; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

20.25 Nogometna tekma: Sovjetska zveza-Portugalska; v odmoru dnevnik; 22.20 Pomorska enciklopedija.

Jug. televizija

19.35 Obzornik; 19.45 Ventilator — oddaja za otroke; 20.20 Svetovno nogometno prvenstvo — Finale za 3. in 4. mesto; 21.15 Dnevnik; 21.30 Svetovno nogometno prvenstvo — II. polčas; 22.20 Moskovski balet Stanislavski-Dančenko; 23.20 Poezija Živojinovića-Masuke; 23.30 TV akcija; 23.45 Qualiton kvintet — festival na Bledu; 24.15 Waterpolo Mladost-Partizan; 24.55 Poročila.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne bahajte se zaradi enkratnega uspeha. Tudi vaši uspehi v ljubezni ne bodo dolgotrajni.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Vaši konkretni predlogi bodo upoštevani. Vzdušje v družini bo precej napeto.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Zanesite se na zveste tovariše. Ljubljena oseba ima pravico do novih dokazov ljubezni.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Preveč nalog in opravkov si nalagate, da bi zmogli vse. Čustveni problemi vas tudi težijo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne širite nevarnih in za vas kočljivih novic. Več časa posvetite svojcem.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Dobro organizirajte novo delo, da ne bo kaj narobe. Počitek bi vam bil potreben.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Izredni navdihi, ki bi vam mogli utreti nadaljnjo pot. Novo nepričakovano poznanstvo.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Prišel je čas, da se odločite, ali v to ali v drugo smer. Tudi v ljubezni bo nekaj novega.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Zelo veliko dela in tudi uspehi ne bodo izostali. Fizično se počutite prav, toda duševno ste na tleh.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ne umikajte se pred tujimi pobudami. Predaleč ste šli v svoji ljubosumnosti.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Na delu in v poslih se vam veliko obeta. Previdnost v sklepanju novih poznanstev.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Z vso odgovornostjo prevzemite nove naloge. Včasih se tudi star parj vname, kaj se ne bi mlad.

DR. FRAN VATOVEC

Cankarjeva publicistika in Trst

9.

Cankar — «Die Information». Značilnejše je bilo Cankarjevo sodelovanje pri dunajskem poltedniku, pozneje dnevniku *«Die Information»*. Ob proučevanju Cankarjevega dunajskega časnikarstva v septembru 1954 sem zelo obžaloval, da ni bilo v tamkajšnji Nacionalni ter univerzitetni knjižnici na voljo pet letnikov tega dnevnika (1899-1905). List je izhajal dnevno na eni strani večjega formata. Razen glavne izdaje so bile še posebne vzporedne izdaje v nemščini, italijanščini in francoščini. Slo je v bistvu za agencijsko poročevalsko službo. In v to suhoparno delo je pahnila usoda Ivana Cankarja. Bratu Karlu sporoča, da je dobil opravila pri nekem listu (t. j. Die Information) in sicer referat o jugoslovanskih stvareh. Na dan je moral prečitati po deset časopisov in nato sestaviti poročilo, če je bilo kaj zanimivega. Cifutu Grafu je Cankar dnevno poročal o zanimivih, aktualnih člankih in poročilih iz slovenskih, hrvatskih in srbskih listov. Nato je Graf odločal o tem, kaj naj se objavi.

Tako se je moral Cankar sprijazniti s to pusto časnikarsko «tlako». Pri «Informaciji» je bil zaposlen v času od nov. 1899 do avg. 1902. Ko je prejel večji honorarni znesek pri «Slovenski Matici», je odpovedal službo. Toda kmalu je spoznal, da se je prenaglil in se je spet vrnil k «Informaciji». Po nekem poznejšem sporočilu je vstopil spet v njeno uredništvo s 1. nov. 1901.

Ko sem v čitalnici dunajske Nacionalne ter univerzitetne biblioteke listal po «Informaciji», sem lahko spremljal Cankarjevo časnikarsko delo. Malone v vsaki številki je krajše ali daljše, v telegramskem slogu sestavljeno poročilo o aktualnih dogodkih in vprašanjih s slovenskega, hrvatskega ali srbskega področja. Seveda ni mogel Cankar ob prevajanju in stereotipni telegramski formulaciji teh poročil izpričati svojih nedvomnih časnikarskih kvalitet. Toda to ga ni motilo, da ne bi spretno uveljavljal svojega preizkušenega mojstrstva v političnem «namigovanju», ki daje že nekaterim njegovim literarnim umetninam pomembno važnost. Iz njegovih prispevkov, ki se nanašajo na Hrvatsko in Srbijo, lahko razbereš, da jih piše jugoslovansko usmerjen pisec. V poročila o političnem razvoju na Slovenskem vpleta svoje napredne poglede. Omenja Etbina Kristana. O slovenskem liberalizmu sodi, da je bil zmerom slab taktik in organizator. Piše o razkroju med «starimi» in «mladimi» v slovenski liberalni stranki. Meni, da pametni ljudje razločujejo religijo od politike. Poroča o zlorabi prižnice in spovednice na Slovenskem. Ne smemo prezreti, da je sicer razglašala «Informacija» avstrijsko, katoliško in konservativno misel. Da je bil Cankar zelo spreten pri «vtihotapljanju» raznih vesti, dokazuje primer s člankom brata Karla. Slo je za to, da se pospeši imenovanje škofov v Djakovu in Sarajevu po želji cerkvenih krogov. Cankar je članek priredil, ga prevedel v nemščino in spravil v «Informacijo», ne da bi bil obrazložil Grafu ozadja, češ da «ga to nič ne briga.» Bratu Karlu sporoča, naj mu še pošlje, če bo kaj takega.

Kljub temu, da je bil Cankar pri takšnem šablonskem žurnalističnem opravilu nesrečen, se je v poznejših letih rad spominjal svojih «izvirnih vesti» in stresal razne dogodivščine iz svojega tedanjega časnikarjenja: kako so ga zasuli z gršKimi, romunskimi in drugimi listi vseh vrst in jezikov; kako je vprašal nekega nemškega tovariša, kaj naj počne z vso to ropotijo; kako mu je le-ta odgovoril, da bo kot Slovan vendarle razumel vse jezike; in kako je spet premetaval te liste ter po svoje sestavljal «izvirna poročila».

V Ljubljani je pozneje zelo rad pripovedoval o svojih doživljajih pri časniku «Die Information» ter o njegovem lastniku Grafu, ki je Cankarja visoko cenil. O tem je pripovedovala še po drugi svetovni vojni Grafova hčerka v Ameriki, kamor se je zatekla pred krutimi nacističnimi postopki proti Židom. Posebno ponosen pa je bil Cankar na neki članek, ki je bil natisnjen v časniku «Die Information». Gre za primer, ko je brez vseKih stvarnih podatkov kar iz trenutnega položaja bistroumno skombiniral nadaljnji razvoj dotičnega vprašanja. V tej zvezi je napovedal dogodek, ki se je prav tako tudi zgodil.51)

Cankar — Arbeiter Zeitung. Zelo verjetno je, da je Cankar sodeloval tudi pri dunajskem dnevniku *«Arbeiter Zeitung»*, osrednjem glasilu avstrijske socialno demokratične stranke. Ne bi smeli v tej zvezi prezreti, da je Cankar navezal osebne stike z voditelji avstrijske socialno demokratične stranke ob dunajskem strankinem zboru v oktobru 1907. Tedaj je namreč Cankar skupno z Etbinom *Kristanom* zastopal na omenjenem zboru Jugoslovansko socialno demokratično stranko. V okviru literarno zgodovinskih prizadevanj je bila ugotovljeno, da je bil v začetku avgusta 1910 natisnjen v «Arbeiter Zeitung» vsaj Vidičev prevod Cankarjeve novelete *«Mrovec in njegova slava»*.52) Slavko *Fras* zatrjuje, da je bila dobl. 1910 objavljena v dnevniku «Arbeiter Zeitung» poleg «Mrovca in njegove slave» le še črtica *«Za križem»*.53)

Ko sem se v septembru 1954 mudil na študijskem obisku na Dunaju, sem želel dognati Cankarjevo morebitno tipično časnikarsko sodelovanje pri dnevniku «Arbeiter Zeitung». Pri teh raziskovalnih prizadevanjih sem ubral štiri smeri.

Prva smer je bila v tehničnem pogledu najvažnejša. — Oglasil sem se pri takratnem direktorju «Arbeiterice». Menim, da mu je bil primek Philipp. Sicer sva si tedaj menjala svoji posetnici, pa sem njegovo založil. Pojasnil sem mu, za kaj gre, pa sem ga prosil, ali bi lahko dobil iz arhiva uprave na voljo potrdila o izplačanih honorarjih iz časa, ko je Cankar živel na Dunaju. Bil je zelo prijazen. Takoj je pokazal razumevanje za stvar. Pripomnil je, da je o Cankarju že slišal v krogu starejših vodilnih tovarišev avstrijske socialne demokracije ob raznih pogovorih. Obžaloval je zelo, da mi ne more pomagati. Pejal me je k oknu svoje pisarne in dejal: «Schauen Sie, bitte, da hinunter. Als die Nazis in Wien wie eine tolle Horde einbrachen, da drangen sie auch in unser Gebäude und warfen alles, was in ihre verbrecherischen Hände gelang, auf diesen Platz da hinunter und verbrannten es. Nichts blieb übrig. Auch all unser Archivmaterial verschwand in Brandflammen.» (Prevod: «Poglejte, prosim, sem spodaj. Ko so pridrveli nacisti kakor pobesnela tolpa na Dunaj, tedaj so vdrli tudi v naše poslopje ter pometali vse, kar je padlo v njihove zločinske roke, sem dol na ta prostor ter vse zažgali. Nič ni ostalo. Tudi vse naše arhivsko gradivo je zgrnilo v plamenu»). Tako je torej postala prva, najrealnejša smer povsem nepomembna.

Druga smer, dunajska Nacionalna ter univerzitetna knjižnica. Prelistal sem nekaj letnikov «Arbeiterice» iz tistih let, ko je Cankar živel pri Löfflerjevih. Žal nisem naletel niti na Cankarjevo ime niti na kako njegovo šifro. Počno pa se mi je zdelo, da so bile v tejtonskem delu časnika natisnjene številne črtice slovanskih pisateljev (M. Gorki, L. Andrejev, J. Neruda, A. Cehov itd.). Med temi sem prebral tudi črtico Zofke *Kvedrove* z naslovom «Ana». Verjetno je posredoval zanjo pri uredništvu Cankar. Seveda pa to še ne pomeni, da ni sodeloval Cankar s prispevki, katerih objava ni bila vezana na navedbo avtorjevega imena, saj je tedaj na splošno prevladovala v žurnalistiki tendenca časnikarske anonimnosti. Skoraj se mi zdi neverjetno, da ne bi za aktualna politična vprašanja nadarjeni in tenkočutni Cankar sodeloval pri osrednem glasilu stranke, h kateri se je sam prištevali.54)

*Tretja smer: Štefka Lö

Vreme včeraj: najvišja temperatura 27,5, najnižja 19,4, ob 19. uri 26; zračni tlak 1009,2 pada, vlaga 58 odst., nebo 7 desetin pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 24 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 28. julija
Zmago
Sonce vzide ob 5,43 in zatone 20,39. Dolžina dneva 14,56. Luna vzide ob 18,08 in zatone ob 1,42
Jutri, PETEK, 29. julija
Marta

OB PRISOTNOSTI MINISTRA ZA JAVNA DELA

V soboto zvečer bodo uradno odprli avto cesto Trst - Videm

To je pravzaprav prvi odsek nove avto ceste Trst - Benetke, ki bo dolga skupno 150 km - Cene za vožnjo po sodobni cesti od Moščenice do Vidma

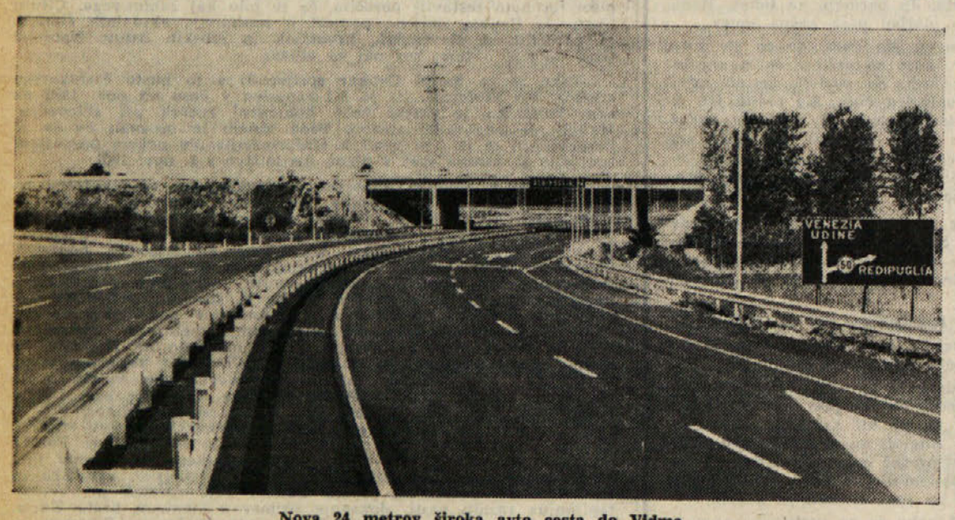

Nova 24 metrov široka avto cesta do Vidma

V soboto popoldne bo minister za javna dela Mancini slovesno odprl odsek Trst - Videm nove avto ceste Trst - Benetke. S tem bo uresničen prvi del načrta o povezavi našega področja z italijanskim avto cestnim omrežjem, ki ga je omenjal že «zakon Romita» iz leta 1955 in za katerega je dala vlada na razpolago prva finančna sredstva — šest milijard lir — šele tri leta pozneje, in sicer v okviru znanega «zakona o 45 milijardah» v korist tržaškega gospodarstva. Oktobra leta 1959 je bil z državno ustanovo za ceste ANAS sklenjen sporazum o tridesetletni koncesiji nove prometne žile, ki pa je predvideval gradnjo le 16,5 m široke ceste, kar ni ustrezalo niti tedanjim zahtevam naraščajočega prometa, kaj šele potrebam avtomobilskega prometa v prihodnosti. Zato je graditelj, delniška družba Autovie Venete, predložila pristojnim oblastem nov načrt za avto cesto, ki bi bila široka 24 metrov, s štirimi cestišči in ločno mejo po sredi. To je bilo toliko bolj potrebno, ker so tudi v mednarodnih krogih med tem delno vključili prometno žilo Trst - Benetke v sklop širšega evropskega avto cestnega omrežja. Za razširjeno avto cesto je bila sklenjena dodatna konvencija, ki sta jo pri-zadeti stranki — ANAS in Autovie Venete — podpisali maja leta 1964. Država, ki je prevzela nase kritje 34,28 odst. gradbenih stroškov, je povečala svoj prispevek od prvotnih 6 milijard na 8,5 milijarde lir; proračun za avto cesto široko 24 metrov pa je bil postavljen na osnovo 30 milijard lir, tako da bi morala država prevzeti nase 10 milijard 284 milijonov lir in ne samo 8,5 milijarde, kolikor je doslej dejansko tudi obljubila. V zvezi s tem je prav pred kratkim zakladni minister dal graditeljem ustno zagotovilo, da bo to vprašanje ugodno rešeno v doglednem času.

Z delom na avto cesti so začeli 4. novembra 1962, in sicer pri zaselku Villesse, od koder se bo odcepila avto cesta proti Gorici in naprej v Jugoslavijo. Denarni zavod «Credito Fondiario delle Tre Venezie» je malo pred tem dal graditeljem na razpolago 13,8 milijarde lir posojila. Januarja naslednjega leta so pričeli graditi most čez reko Tilment. V tej zvezi je treba omeniti, da je družba Autovie Venete pričela graditi avto cesto in most v širini 24 metrov, čeprav še ni imela v rokah ustreznega konvencijskega dokumenta. Ko je ta končno le prispel, je družba takoj povečala glavnico s 520 milijonov na 1 milijardo lir. Maja lanskega leta je «Consorzio di Credito per le Opere Pubbliche» dovolil družbi novo posojilo v višini 10 milijard lir, kmalu za tem (12. julija 1965) pa je dežela Furlanija - Julijska krajina pristopila k družbi ter ji zagotovila jamstvo deželne uprave pri najemanju nadaljnjih posojil. Med tem časom se je delo na avto cesti pospešeno nadaljevalo, in sicer so graditelji dali prednost odseku Trst - Videm, ki je pravzaprav le stranski del glavne prometne žile Trst - Benetke in ki bo lahko prišel do polne veljave šele potem, ko bo speljana avto cesta tudi med Vidmom in Trbižem. Dne 30. aprila letos je družba Autovie Venete ponovno povečala glavnico, in sicer na 1 milijardo 800 milijonov lir; dodatni kapital 800 milijonov lir je podpisala v celoti dežela Furlanija - Julijska krajina.

Danes, ko je prvi del nove ceste pripravljen, da se izroči svojemu namenu, je uresničena približno slaba tretjina celotnega načrta; skupna dolžina avto ceste Trst — Benetke bo namreč znašala 150 km, od tega bo najtežji del tisti, ki bo prečkal mesto Mestre pri Benetkah. To bo tudi zadnji del, ki ga bodo gradili, da bo promet po njem lahko stekel jeseni leta 1968. Glede odseka, ki ga bodo odprli v soboto pa velja pripomniti, da se ta pričenja 30 km od Trsta (pri Moščenici) in neha prav tako v občutni razdalji od Vidma (pri zaselku Basaldella).

Proti Benetkam gradijo zdaj avto cesto na skupni dolžini 25 km, nadaljnjih 30 km bodo dali v doglednem času v zakup, za zadnjih 45 km pa še pripravljajo potrebno dokumentacijo in proračune. Po mnenju strokovnjakov bo obračun gradbenih stroškov občutno presegel proračunsko vrednost 30 milijard lir, saj so iz več razlogov stroški za vsak kilometer nove prometne žile znatno prekoračili povprečno višino 200 milijonov lir, kolikor je bilo prvotno preračunano. Tudi druge italijanske avto ceste so stale mnogo več kakor 200 milijonov na kilometer, na gradnjo nove arterije pa so poleg vsega negativno vplivale tudi nekatere spremembe v regulacijskih načrtih središč, skozi katera je bila ali še bo cesta speljana.

Na novem odseku so najvažnejša dela most čez Sočo, most čez Ter in trinadstropno križišče pri Palmanovi; nad Tržičem teče avto cesta v dveh ravneh, med katerima dosega višinska razlika ponekod tudi po več metrov. Ta prvi del bo najbolj slikovit na vsej dolžini nove arterije, z lepim razgledom na doberdobski kras in na morje.

Po otvoritvi v soboto zvečer bodo avto cesto ponovno zaprli; avtomobilistom pa jo bodo odprli v nedeljo ob 6. uri zjutraj. Za vožnjo po njej bo treba plačevati pristojbino, ki bo različna za različne odseke za različna vozila. Za nas je posebno zanimivo, koliko bo znašala pristojbina iz Trsta do Redipuglie, Palmanove odnosno do Vidma:

Za motorno kolo od 150 ccm navzgor, fiat 500, 600, 750, panhard PLI 7, renault 4, citroen 2 CV, ami 6, BMW 700, NSU prinz, daf 600, glas isar 700, do Redipuglie 50 lir, do Palmanove 100 lir, do Vidma 200 lir (prvi plačilni razred).

Za simca 1000, 1300 aronde, ariene, abarth 850, 1000, renault 4L, 850, dauphine, floride R8, fiat 1100, 1300, 124, giulietta, lancia appia, fulvia, innocenti austin A40, A40S, IM3, peugeot 403/7/1300, opel cadett, caravan 1000, volkswagen 1200, ford anglia, cortina 1100, consul 315/1300, taunus 12/M/1300, morris mini minor, mini cooper, DKW junior, NSU prinz 1000, do Redipuglie 100 lir, do Palmanove 150, do Vidma 250 lir (drugi plačilni razred).

V tretji plačilni razred spadajo vsa ostala močnejša osebna vozila; pristojbine pa so: 100, 200 odnosno 350 lir; v četrti razred spadajo avtobusi, ki bodo plačevali po 200, 350 odnosno 550 lir. Za industrijska vozila veljajo prvi trije plačilni razredi, in sicer spadajo v prvega tovornjaki do 10 stotov nosilnosti, v drugega vozila do 25 stotov, a v tretjega večja industrijska vozila.

Pogajanja za gradbeno stroko

FILCA-CISL sporoča, da bo danes ob 10. uri v Rimu nasedežu ANCE (vsedržavno združenje gradbenih podjetnikov), na katerem se bodo ponovno začela pogajanja za obnovitev vsedržavne kolektivne pogodbe, Tržaške delavce bosta zastopala na pogajanjih pokrajinski tajnik FILLEA-CGIL Criscenti in pokrajinski tajnik FILCA-CISL Degrassi.

Plačajte naročnino za radio in televizijo

Finančna intendanca obvešča prizadete, da je treba do 31. t.m. poravnati naročnine za radijske in televizijske sprejemnike, in sicer šestmesečne odnosno trimesečne naročnine. Obnovitev radijske naročnine za drugo šestmesečje stane 1.250 lir, za tretje trimesečje pa 650 lir; obnovitev televizijske naročnine za drugo šestmesečje stane 6.125 lir, za tretje trimesečje pa 3.190 lir.

Vsem naročnikom, ki ne bodo 31. julija poravnali zadevnih naročnin, bodo naložili dodatni davek in druge kazni, ki jih določa zakon.

V OBRAMBO SV. MARKA

Protestna manifestacija komunistične mladine

Federacija komunistične mladine priredi 29. julija ob 19.30 na Trgu Garibaldi protestno manifestacijo proti nameravani ukinitvi ladjedelnice Sv. Marka. Govorila bosta inž. Antonino Cuffaro in Dario Suppancich, predsedoval pa bo Luciano Ferluga. Federacija vabi vse mlade delavce in študente, naj se enotno udeležijo te manifestacije v obrambo bodočnosti mestnega gospodarstva, s čimer bodo pritegnili pozornost vseh na važnost tega življenjskega vprašanja.

Vprašanje sen. Vidalija v korist civilnih slepcev

Komunistični senator Vittorio Vidali je naslovil na ministra za proračun in zaklad vprašanji, da bi zvedel, kdaj bo izpolnjena vladna obveza glede izboljšanja pokojnin civilnih slepcev. Ta obveza, čeprav za zelo skromen povišek, je bila zagotovljena za leto 1966, toda prizadeti še vedno čakajo na njeno izpolnitev, in znano je, v kako težkih razmerah živijo ti ljudje zlasti ob upoštevanju, da dobi sedanji civilni slepec največ 18.000 lir mesečne pokojnine, če živi sam in 15.000 v primeru, če njegova pokojnina predstavlja del družinskih dohodkov.

Glede na velike težave, v katerih živijo civilni slepci je skrajno in nujno, da se ugodi zahtevi po povišanju pokojnin na 960.000 lir letno.

NAČRT ZA MODERNIZACIJO PREVOZNE SLUŽBE ACEGATA

V desetih letih se bo število uslužbencev zmanjšalo za 400 enot

Za modernizacijo električnih, vodovodnih in plinskih naprav pa bo Acegat v štirih letih porabil 4,8 milijarde lir

Občinsko podjetje Acegat je dejansko že začelo izvajati štiriletni načrt o «preureditvi in modernizaciji» mestne prevozne službe, čeprav o tem načrtu še ni bilo govora v občinskem svetu, ki bi moral, vsaj tako trdijo svetovalci opozicije, temeljito razpravljati o tem važnem vprašanju. Znano pa je, da Acegat plava v zelo slabih gospodarskih vodah in tudi letošnji proračun beleži nad 1,8 milijarde lir primanjkljaja.

Načrt, ki ga je sestavilo ravnateljstvo podjetja, predvideva postopno ukinitev vseh tramvajskih in filobusnih prog ter uvedbo avtobusov na vseh progah, ki bodo delovale po dokončni tehnični in organizacijski preureditvi mestne prevozne službe.

Sedaj ima Acegat na razpolago 42 tramvajev in 26 tramvajskih prikolic, 54 avtobusov in 74 filobusov. Po računih, ki jih je podjetje izdelalo leta 1964, bi morala vsa tramvajska vozila od tedaj dalje prevoziti še 5 milijonov km, preden bi jih bilo treba generalno popraviti. To pomeni, da tramvajska vozila lahko delujejo tri leta, in sicer do leta 1967. Zato je podjetje Acegat sklenilo, da bo že tekom letošnjega leta nadomestilo bolj izrabljene tramvaje z avtobusi. Poleg tega pa je treba sedaj nadomestiti z novimi vozili tudi 10 filobusov, ki so bili zgrajeni leta 1942 in ki vozijo na progah «15» in «16». Isto velja tudi za avtobusni park podjetja, saj je 26 od 54 avtobusov v službi starih že več kot 14 let.

Zaradi tega ima podjetje v načrtu, da do konca letošnjega leta kupi 40 novih avtobusov. S tem bodo izločili iz prometa 11 tramvajskih vozil, 10 starih filobusov ter preuredilo tramvajsko progo «8» in filobusni progi «15» in «16» v avtobusne proge. Nakup nadaljnjih 20 avtobusov v prihodnjem letu bi po mnenju podjetja omogočil, da bi izločili iz prometa še 16 tramvajskih vozil ter preuredili tramvajsko progo «6» v avtobusno progo. Ostala tramvajska vozila naj bi izločili iz prometa v letu 1968, ko naj bi kupili še 20 novih avtobusov, s čimer bi tramvajsko progo «9» spremenili v avtobusno progo. Nakup nadaljnjih 20 avtobusov leta 1969 pa bi omogočil, da bi izločili iz prometa sedem filobusov, ki sedaj običajno vozijo na progi «5».

Vodstvo podjetja pravi, da bo postopna izločitev tramvajev in filobusov omogočila tudi namestitev avtomatičnih naprav za izdajanje vozovnic na dvajsetih avtobusih letno, s čimer naj bi do leta 1966 zmanjšali število uslužbencev za 175 enot.

Podjetje tudi, da je načrt za modernizacijo prevozne službe do leta 1969 le prvi korak za širši program preureditve, ki naj bi ga uresničili v desetih letih in s katerim predvidevajo, da bodo zmanjšali število zaposlenega osebja za 400 enot. Z uresničitvijo tega dolgoročnega načrta, naj bi se samo izdatki za osebje, v sedanji vrednosti, zmanjšali za milijardo 400 milijonov lir.

Zmanjšanje števila zaposlenih pa naj bi se izvajalo z upokojitvijo, delo manjšega števila ljudi pa bodo nadomestili z mehanizacijo in avtomatizacijo naprav.

Na področju dobav električne energije, plina in vode pa bo Acegat v štiriletnem obdobju 1966-69 izdala za modernizacijo naprav in za razširitev dobavne mreže 4 milijarde 800 milijonov lir; od tega pojde nekaj čez 3 milijarde lir za izboljšanje dobavnih pogojev in modernizacijo naprav na električnem omrežju, v okviru katerega bodo postavili nekaj novih objektov, 1 milijardo 200 milijonov pa je vodstvo podjetja namenilo tehničnim izboljšavam na področju vodovodne službe. S temi sredstvi nameravajo namreč namestiti nekaj novih čistilnih naprav in postaviti vzdolž glavnega voda vrsto črpalk in potisnih postaj, da bi tako zagotovili nemoteno dobavljanje vode uporabnikom tudi v kritičnih trenutkih, in sicer predvsem s primernim povečanjem rezervnih zalog. Na področju plina pa nameravajo postaviti predvsem nov plinohram z zmogljivostjo 10.000 kub. metrov, ki bo služil za dobavo plina naselju Sv. Sergija in industrijskemu pristanišču v Zaviljah. Nekaj sredstev pa bodo porabili za gradnjo naprav, ki jih bodo potrebovali v trenutku, ki se bo treba povezati na plinovod ENI, ki ga bodo podaljšali iz Padske nižine na naše področje.

Pri vseh teh delih bo imelo vodstvo mestnega podjetja Acegat v prvi vrsti pred očmi potrebo po zmanjšanju proizvodnih stroškov poslovanja, in bo v ta namen v okviru vse svoje dejavnosti skušala uvesti mehanizacijo in kjer bo le mogoče tudi avtomatizacijo, da bi tako prihranila zlasti na stroških za delovno silo.

Stavka kamnarjev

Kamnarji stavkajo že 17 dni. Včeraj zjutraj je bila v Nabrežini skupščina stavkajočih delavcev ob zelo veliki udeležbi. Govorila sta jim za CISL Rossetti in za CGIL Battilana. Na skupščini so sklenili, da bodo nadaljevali stavko 24 ur ter da bodo sprejeli nadaljnje sklepe na skupščini, ki bo danes ob 9.30 zopet v Nabrežini.

Strogo nadzorstvo nad stanjem plaščev avtov in motornih koles

Glavno ravnateljstvo javne varnosti je naročilo prometni policiji, naj začne strogo nadzorovati stanje plaščev avtomobilov in motornih koles. Kot je znano, je bil zadevni zakon stopil v veljavo 5. maja letos. Policijski organi menijo, da je bila od maja do sedaj javnost že dobro obveščena o tem zakonu in da je sedaj potrebno, da se uveljavijo zakonski predpisi, ki določajo, da mora biti «battistrada» pri avtomobilskih plaščih visok najmanj 1 milimeter, pri plaščih motornih koles in motoskuterjev pa 0,5 milimetra. Kršitelji bodo kaznovani po zakonu.

Šolske vesti

Na Državnem znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom tudi popolne razrede s klasičnim učnim načrtom, je vpisovanje za šolsko leto 1966-1967 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda, Strada di Guardiella št. 13-1 neprekinjeno do 25. septembra 1966. Navodila za vpisovanje so razvidna na oglasni deski v zavodu.

Razpis za prijave v Slovenski dijaški dom

1. Dijaki in dijakinje, ki nameravajo vstopiti v šolskem letu 1966/67 v Slovenski dijaški dom v Trstu kot redni ali zunanji gojenci morajo vložiti prošnjo za sprejem na posebnih tiskovinah, ki jih dobijo pri upravi Slovenskega dijaškega doma v Ulici Ginnastica št. 72 ali Campo S. Luigi 11 (avtobus št. 25 in 26) ali pri predsednici Podpornega društva Dijaška Matica v Ul. Geppa 9/II (pri SPZ).

2. Prošnje za sprejem v dijaški dom se sprejemajo neprekinjeno do izpolnitve vseh razpoložljivih mest.

3. Dijaki, ki niso v gmotnem položaju, da bi plačevali celotno vzdrževalnino, naj vložijo pri Podpornem društvu «Dijaška Matica» posebno prošnjo.

4. Vsa ostala pojasnila in navodila prejmejo prosilci pri naslovih navedenih v točki štev. 1, ali po telefonu 93-167 (uprava Dijaškega doma) ali 31-119 (Podporno društvo «Dijaška Matica»).

Uprava Slovenskega dijaškega doma ima v juliju uradne ure vsak delavnik od 9. do 13. ure.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 27. julija 1966 se je v Trstu rodilo 18 otrok, umrlo je 5 oseb.

UMRLI SO: 66-letna Lorenzini vd. Stocovatz, 86-letna Maria Grassi vd. Favretto, 83-letna Giovanna Zoch vd. Kenda, 67-letna Giuseppina Gruden vd. Dukic, 35-letna Maria Nerina Giannini.

NOCNA SLUZBA LEKARN

All'Angelo d'oro, Trg Goldoni 8; Cipolla, Ul. Belpoggio 4; Marchio, Ul. Ginnastica 44; Miani, Miramarski drevored 117 (Barkovlje).

DNEVNA SLUZBA LEKARN

Alla Basilica, Ul. sv. Justa 1; Busolini, Ul. P. Revoltella 41; INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2; Manzoni, Ul. Settefontane 2.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792
Novo:
Linhart:
Županova Micka — Veseli dan ali Matiček se ženi
440 lir

V avgustu na gradu štiri predstave «Aide»

Na gradu Sv. Justa gredo že k kraju priprave za prvo predstavo Verdijeve opere «Aida» na pobudo turistične in letoviščarske ustanove ob umetniškem in tehniškem sodelovanju gledališča Verdi. V prvih desetih dneh avgusta bodo štiri predstave te opere. Na gradu je bila predstava opere «Aida» zadnjič pred 13 leti, v gledališču «Verdi» pa pred tremi.

Orkester je začel vaje takoj po povratku iz Spoleta, in sicer pod taktirko dirigenta Artura Basileja, prav tako pa tudi zbor gledališča «Verdi». Balet pa pripravlja koreograf Carlo Faraboni in bo štel 24 plesalcev.

Režiser Gianrico Becher prebije vsak dan več ur na odru in po hodnikih gradu ter vadi statiste, ki jih je skoraj 300 in so vsi študentje na početnicah. Becher se je v januarju močno izkazal z režijo «Rigoletta» ter je pred kratkim z uspehom režiral v gledališču «Carlo Felice» v Genovi «Ljubavni napoj». Pričakuje se, da bo njegova režija «Aide» prijetno presenečenje za vse, saj bo nastopilo skupno 500 oseb in je dvorišče na gradu zelo prikladno okolje za takšen množični nastop. Poskrbeli so tudi, da bodo kulise usklajene z grajskimi zidovi. Tako bodo imeli gledalci vtis, kakor da so pred vrati Teb

Pred nekaj dnevi so začeli z vajami tudi pevci. Luisa Maragliano vrihaja še vsa sveža s svojega nastopa v rimskih toplicah Caracalla, bariton Carlo Meliciani pa je nastopil na zadnji predstavi Aide v Scali v vlogi Amonasra. Adriana Lazzarini bo Amneris. V drugih vlogah bodo nastopili Flaviano Labò, basist Agostino Ferrin itd.

* * *

Danes se začne v Pasaži Protti prodaja vstopnic za prvo predstavo Verdijeve opere Aida, ki bo 2. avgusta ob 21. uri na gradu Sv. Justa. Vstopnice so v prodaji tudi v Vidmu (UVAST — Ul. Mercatovecchio 1), Tržiču (UTAT — Ul. Fratelli Rosselli 1), Gradežu (potovalna agencija Ribi, Ul. Galilei 14), v Gorici, (potovalna agencija Appiani, Korzo Italija 18), v Lignanu (agencija Ferrari, Ul. Tolmezzo).

Kino

Miramarski park Danes nadaljevanje sugestivnih predstav «Luči in zvoki». Ob 21,30 in ob 22,45 v italijanščini «Massimiliano e Carlotta».

* * *

Nazionale 16.00 Zaprto zaradi početnic.
Excelsior 16.00 «FBI contro Al Capone» Prepovedano mladini pod 16. letom.
Fenice Zaprto zaradi početnic.
Eden 16.00 «La bambola di cera» — Technicolor. P. Wimark. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Grattacielo 16.30 «Dalla terrazza» — Technicolor. Paul Newman. Prepovedano mladini pod 16. letom.
Alabarda 16.30 «Agguato nella savana» Technicolor. Shirley Eaton.
Filodrammatico 16.30 «Extraconiugale» Liana Orfei, Renato Salvatori. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Aurora 17.00 «Inferno nella stratosfera».
Cristallo 16.30 «Il castello dei morti vivi» Christopher Lee.
Garibaldi Zaprto zaradi početnic.
Capitol Zaprto zaradi početnic.
Impero Zaprto zaradi početnic.
Moderno Početek.
Vittorio Veneto 17.00 «Il gabinetto del dottor Calegari» Glinis Jones. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Astra Zaprto zaradi početnic.
Ideale 16.30 «Zorba il Greco» Anthony Quinn, Irene Papas. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Abbazia 16.30 «Le nevi del Kilimangiaro» Technicolor. Gregory Peck, Ava Gardner, Susan Hayworth.

LETNI KINO

Satellite 21.15 — blagajna ob 20.30 «L'indomabile» Technicolor. Georges Riviere, Silvia Monfort.
Paradiso 21.00 — blagajna ob 20.30 «La vergine in collegio» Scopecolor. Nancy Kwan, John Frasen, Denis Price.

Izleti

Prosvetno društvo Andrej Cok priredi 31. tm. izlet v Skofjo Loko in na Jezersko. Izletniki si bodo v Skofji Loki ogledali škofjeloški muzej v tamošnjem gradu. Vpisovanje v pekarni Drašček.

SPDT priredi 14. in 15. avgusta izlet na Triglav z izhodiščem iz Vrat in s povratkom v Trento. Ostali izletniki bodo prenočili na Vršiču in naslednjega dne bodo lahko obiskali izvir Soče, «Alpinetum Julianum» in muzej v Trenti.

SPDT priredi 7. **avgusta** ob otvoritvi planinskega doma «Zorko Jelinčič» na Črni prsti, izlet v Podbrdo. Vpisovanje v Tržaški knjigarni v Ul. sv. Frančiška 20.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina in namesto cvetja na grob pok. Maksa Pečarja daruje družina Jožko Lukeš 2000 lir za Dijaško Matico.

V počastitev spomina Maksa Pečarja daruje Ana Lavrenčič 1000 lir za Dijaško Matico.

Namesto cvetja na grob pok. Danila Jakliča daruje družina Urdih 1000 lir za Glasbeno Matico.

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Razprava o zakonskem osnutku o ukrepih za šolsko pomoč

V petih letih bo prispevala dežela v ta namen in za podpore študentom skupno pol milijarde lir - Kritike opozicije - Vprašanje svetovalcev KPI o stališču odbora do poslabšanja položaja v Vietnamu

Včeraj je začel deželni svet razpravljati o zakonskem osnutku predsednika deželnega odbora dr. Berzantija o dopolnilnih ukrepih šolske pomoči. Še prej pa so bila kot po navadi na vrsti vprašanja svetovalcev. Osnutek določa, da bo dala deželna uprava v petih letih od letos do leta 1970 na razpolago v ta namen skupno 500 milijonov lir, to je po 80 milijonov vsako leto za šolsko pomoč in po 20 milijonov potrebnim dijakom in študentom.

O osnutku je najprej spregovoril njegov poročevalec svetovalec KD Urli, nakar se je razvila razprava, v katero so posegli liberalec Morpurgo, socialdemokrat Bertoli, komunist Bosari, demokristjanka Pittino in socialist Moro.

Poročevalec je dejal, da gre pri tem osnutku za dopolnilne storitve, ki upoštevajo predvsem potrebe učencev in dijakov, pa naj gre za gmotna, vzgojna ali razvedrilna vprašanja. Takšno pomožno šolsko pomoč opravljajo številne ustanove, zato bo treba vzpostaviti tesno povezavo med raznimi organizacijami, ki jim bo deželna poverila izvajanje zakona. Drugače bi se sredstva zopet razpršila brez pravega haska. Poročevalec je nato orisal razne plati šolske pomoči, ki olajšuje družinam njihove vzgojne naloge. S tem zakonom hoče dežela predvsem vzpodbujati dejavnost ustanov, ki skrbe za šolske kuhinje, za pošolski pouk ali za dijaške domove. Zatem je omenil tri zakone v prid šolstvu, ki so že bili sprejeti in katere bo sedanji dopolnil. Poleg skrbi za šolske kuhinje, domove in pošolski pouk bo namen tega zakona tudi pomagati dijakom in univerzitetnim študentom, ki se močno opletajo z gmotnimi težavami, kar bi jim utegnilo onemogočiti nadaljevanje študija. Med ustanove, ki bo. do delile deželno pomoč, spadajo predvsem šolski patronati in šolske blagajne. Svetovalec je dejal, da bo treba ponekod okrepiti šolske menze, drugod pa jih ukiniti; izboljšati bo treba dijaške domove in pošolski pouk.

V razpravi, ki je sledila, so zavzeli svetovalci v glavnem zakonu naklonjeno stališče razen komunista Bosarija, vendar so izrekli tudi kritične pripombe. Tako je socialdemokrat Renato Bertoli dejal, da so ustanove, ki skrbe za šolsko pomoč preveč razkropljene ter da bi morali vso to vprašanje obravnavati bolj organsko, saj se sedaj sredstva brez potrebe razpršijo. Zatem je Bertoli omenil, da zakon o obvezni šoli določa, da je treba ustanoviti šolske menze v teh šolah samih, toda tudi stvarni primeri v Vidmu kažejo, da se ta zakon ne izvaja učinkovito. Na koncu pa je pohvalil odbor za njegovo prizadevnost, vendar rekel, naj bi odbor zakon še enkrat proučil.

Komunist Bosari je dejal, da priznavajo tudi predstavniki večine na državni in deželni ravni, da je šolska pomoč razdrobljena, zaradi česar ne more biti učinkovita. Ta ugotovitev velja tudi glede tega zakonskega osnutka, kar je priznal tudi socialdemokrat Bertoli. Zatem je Bosari omenil, da so študenti tržaške univerze v preteklih dneh protestirali proti ukrepu akademskega senata, ki je zvišal univerzitetne takse. Pri tem so naprtili odgovornost za takšno stanje ne le akademskim oblastem marveč tudi deželnim. Komunistični svetovalec je predložil vrsto resolucij. V eni izmed njih predlaga sklicanje deželnega zasedanja, da bi opredelili vlogo tržaške univerze v naši deželi, v drugi pa zvišanje prispevka za skrbstveno univerzitetno ustanovo za 50 milijonov lir. Na koncu je še enkrat poudaril, da se mora vprašanje šolske pomoči urediti z enotnega vidika.

Demokristjanka Pittino je v zelo dolgem in izčrpnem govoru orisala pomanjkljivo stanje šolske pomoči in rekla, da je treba to vprašanje vzeti zelo resno v pretres.

Socialist Moro je poudaril, da ni nameravala dežela s tem osnutkom načeti vprašanja šolske pomoči v celoti ter da je treba storiti, kolikor dopuščajo sedanje razmere in sredstva. Rekel je tudi, da bo treba bolj poskrbeti za dom študentov tržaške univerze. Izjavil je, da bo njegova skupina glasovala v prid zakonskemu osnutku.

V zvezi z vprašanji so med drugimi svetovalci komunistične skupine želeli zvedeti, kakšno je stališče deželnega odbora do poslabšanja položaja v Vietnamu ter do ravnanja policijskih oblasti ob manifestacijah, ki so bile v Trstu v prid miru v Vietnamu. Odbornik Stopper je odgovoril, da gre za vprašanje zunanje politike, za kar ni pristojna avtonomna dežela. Dežela je tolmačila globoko željo prebivalstva po miru v okviru svojih pristojnosti ter je skušala ob vsaki priliki delovati za mir in razumevanje, kar pričajo tudi dobri odnosi z oblastmi Koroške in Slovenije. Odbor izraža željo in upanje, da bi se tudi v Vietnam povrnil mir, prepušča pa dokončno sodbo in sklepanje o tem vladi. Kar se tiče javnega reda in ravnanja policije, ni to stvar dežele. Svetovalca Pellegrini in Calabria sta izjavila, da nista zadovoljna z odgovorom.

ŽE DRUGA SMRTNA NESREČA PRI GRADNJI NAFTOVODA

Velika naftovodna cev do smrti pobila delavca

Nesreča se je pripetila na gradbišču pri Dolini, kjer postavljajo velike rezervoarje

Delovišče podjetja SNAM pri Dolini, kjer postavljajo velike rezervoarje za potrebe naftovoda, je bilo včeraj popoldne prizorišče hude nesreče na delu, ki je žal zahtevala smrtno žrtev. Bilo je okrog 14. ure, ko je 45-letni delavec Rocco Jurincic po rodu iz Istre in stanujoč v Trstu v Ulici Gambini 35, v družbi delovnih tovarišev s tovornjaka raztovarjal velike težke cevi, ki služijo za postavitev naftovoda, ko se je nenadoma odpel kavelj, ki je zadrževal cev, da je ta padla in zadela Jurincica. Nesrečniku so prisotni priskočili na pomoč in ga v delodajalčevem avtu nemudoma odpeljali v bolnišnico, kjer so ga nujno sprejeli na nevrokirurški oddelek s strogo pridržano prognozo zaradi prebitja prsnega koša, udarcev po glavi in ran po desni podlakti. Vse zdravniške nege pa so bile zaman in nesrečni Jurincic je dvajset minut po sprejemu v bolnišnico izdihnil, ne da bi prišel k zavesti.

Vse se je zgodilo tako nenadoma in nepričakovano, da si delavci, ki so prisostvovali nesreči, niso še na jasnem, kako je prišlo do nesreče. Nekaj pred 14. uro je na delovišče privozil tovornjak natovorjen s cevmi. Hitro so delavci s pomočjo premičnega žerjava začeli raztovarjati tovor. Delavec je upravljal žerjav, eden je stal na tovornjaku in na obeh koncih vsake cevi zapenjal kavlja, privezana na jekleni žici, da je potem žerjav dvignil težki tovor. Da ne bi cevi nihale, sta na tleh stala Jurincic in njegov tovariš Atonio Urbaz s Trga Valmaura in napenjala vrvi, ki sta bili privezani na koncih vsake cevi in istočasno spremljala tovor, do trenutka, ko ga je žerjav polagal na tla. To delo sta že neštetokrat opravila in bodisi Jurincic, bodisi Urbaz sta bila v tem že zelo vešča. Nenadoma pa se je med delom pripetilo nepričakovano. Ko je žerjav že visoko nad kason tovornjaka dvignil cev, je na tistem koncu, kjer je na tleh stal Jurincic, popustil kavelj, da je cev padla, se odbila od tal in z robom zadela Jurincica v glavo ter mu prebila prsi.

Prisotni delavci so nesrečniku prihiteli na pomoč, nekdo pa je hitro poskrbel, da so ponesrečenca položili v delodajalčev avto in ga z vso naglico odpeljali v bolnišnico. Ranjenca je spremljal njegov tovariš Secondo Orlandi iz Ulice Grego v Trstu, ki je povedal, kako se je pripetila nesreča.

Za nesrečnika pa ni bilo nobene pomoči več. Njegovo truplo so prenesli v mrtvašnico glavne bolnišnice, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

O strašni nesreči so bili obveščeni karabinjerji s postaje v Dolini, ki so uvedli preiskavo.

Obnovitev pogajanj za tiskarsko stroko

Na sedežu Assostampa v Rimu so se včeraj proti večeru obnovila pogajanja za obnovitev delovne pogodbe tiskarskih uslužbencev dnevnikov in tiskovnih agencij. Kot je znano, je bil v torek zjutraj na sedežu Federlibro-CISL sestanek predstavnikov stroke, na katerem so proučili protipredloge delodajalcev za stvarno obnovitev pogajanj.

Avtomobilist podrl žensko

Včeraj popoldne je avtomobilist na Opčinah z avtom podrl 34-letno kuharico Irene Santin por. Zacchigna z Opčin, Ul. dei Volpi 40, ki je prečkala cesto. Nesreča se je pripetila okrog 17. ure v Ul. Campo Romano, kjer je Santinova stopila s pločnika in se namenila čez cesto. Prav tedaj je v smeri proti Proseku z avtom BMW TS 59600 privozil 20-letni Alessandro Alu z Opčin, Ul. Carsia 36. Alu je sicer žensko opazil, vendar mu ni uspelo, da bi pravočasno ustavil avtomobil. Prišlo je do trčenja in Santinova je ranjena obležala na cestišču. Z rešilnim avtom so jo prepeljali v bolnišnico in jo sprejeli na ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v 10 dneh. Santinova se je pri nesreči ranila po nogah in kolenih.

Deček je neprevidno prečkal cesto

Sinoči okrog 20. ure se je na vogalu Ul. Revoltella in Ul. Vidacovich pripetila prometna nesreča, katere žrtev je postal 7-letni učenec Francesco Centrone iz Taranta, Ul. Messina 101. Deček je prečkal cesto na vogalu, ko je navzgor po Ul. Revoltella z avtom «opel kadett» TS 78919 privozil 46-letni Mario Pieri iz Ul. Vidacovich 9 in začel obračati proti domu. Zaradi sunka je Centrone padel in se pobil po nosu, ustnicah in dlesnih ter levem kolenu, stegnu in komolcu. Ponesrečencu je priskočil na pomoč sam Pieri in ga v svojem avtu odpeljal v bolnišnico. Dečka so sprejeli na nevrokirurški oddelek, kjer se bo moral zdraviti 10 dni.

Mali oglasi

PARKETISTI, izdelava, popravila in strganje ter lakiranje podov — brezplačni proračun — Tvrdka Abatangelo et Gaspari, Trst, tel. 90-497.

NA POBUDO KMETIJSKE ZADRUGE

13., 14. in 15. avgusta Kmečki tabor na Opčinah

Razstava domačih vin, kmetijskih strojev in opreme - Kulturni in zabavni program

Spričo zahtev in pritožb članov in nečlanov je upravni odbor Kmetijske zadruge v Trstu na svoji zadnji seji sklenil, da se tudi letos priredi na Opčinah že tradicionalni Kmečki tabor. Kakor smo že poročali, so na zadnjem občnem zboru zadruge bili mnenja, da letos ne bi priredili tabora spričo organizacijskih težav, ki jih taka prireditev prinaša. Nato so se najprej oglasili Openci, številni člani, pa tudi meščani in okoličani, ki sicer niso člani zadruge, a radi prihajajo na kmečki praznik na Opčinah za veliki šmaren. Odbor za upravljanje kulturnega doma na Opčinah je obljubil svojo pomoč, tako da bo osebje zadruge nekoliko razbremenjeno. Zdaj so v teku vse priprave, da bo tudi letošnji, to je že 8., Kmečki tabor na Opčinah lepo uspel.

Km

IZPRED PRIZIVNEGA SODIŠČA

Prodajal je že prodana stanovanja in zaslužil nad 64 milijonov lir

Sodniki so ga obsodili in mu kazen oprostili zaradi amnestije

Na zatožni klopi prizivnega sodišča je včeraj sedel 59-letni podjetnik Vittorio Carli iz Ul. Mazzini, lastnik istoimenske družbe za prodajo nepremičnin. Carli se je 23. februarja letos moral zagovarjati pred sodniki kazenskega sodišča zaradi goljufij z obteževalnimi okoliščinami, navadnega stečaja in stečaja s prevaro. Kazensko sodišče je tedaj Carlija oprostilo obtožbe stečaja s prevaro zaradi pomanjkanja dokazov, medtem ko je obtožba navadnega stečaja odpadla zaradi amnestije. Kljub temu so kazenski sodniki obtoženca spoznali za krivega goljufij in ga obsodili na 3 leta, 4 mesece in 15 dni zapora ter plačilo 270.000 lir globe. Od tega so mu oprostili 1 leto kazni in celotno globo.

Proti tej razsodbi sta vložila priziv Carli in javni tožilec. Zato se je obtoženec včeraj ponovno znašel na zatožni klopi in se je moral zagovarjati pred sodniki.

Carli je zasebnikom prodajal stanovanja v stavbi, ki bi jo moral dati zgraditi v Ul. Cologna 46. To se je dogajalo leta 1962. Med kupci stanovanj sta bila tudi Bruno Mirelli in njegova hči Fulvia, ki sta Carliju za stanovanje plačala predujem milijon in 540.000 lir. Nekaj časa potem je Mirelli zvedel, da zemljišče, na katerem bi bila morala stati zgradba, ni bilo Carlijevo, temveč last družbe Giobbe in Rossi. Zaradi tega sta Mirelli in njegova hči zahtevala od Carlija, naj jima vrne denar in razveljavi že podpisano kupno pogodbo za stanovanje. Carli je pristal, toda namesto denarja je Mirelliju dal menice, ki bi jih moral sam izterjati. Nekaj časa potem pa je Mirelliju prišlo na uho, da je Carli ponudil stanovanje v prodajo neki drugi osebi, čeprav je bil Mirelli že vedno lastnik stanovanja, ki je bilo zanj poroštvo do končne izterjatve menic. Ko je to zvedel je Mirelli 12. aprila 1962 vložil prijavo na policiji.

Policisti so v tej zadevi uvedli preiskavo in ugotovili, da je Carli v razdobju od januarja 1961 do 7. julija 1962 podpisal kupoprodajne pogodbe za stanovanja s 25 osebami. Vsem kupcem je prodajal stanovanja v še nedograjeni zgradbi v Ul. Cologna 46 in v zgradbi v Ul. Piccardi 18. Vsem interesentom je Carli dal vedeti, da je on lastnik zemljišč, kar pa ni bilo res. Med preiskavo pa so agenti tudi ugotovili, da je podjetnik sklenal pogodbe, na podlagi katerih je eno in isto stanovanje prodal dvema osebama. S tem načinom prodajanja stanovanj je Carli na nepošten način od svojih klientov dobil kar 64 milijonov 719.092 lir.

Kot rečeno, so tedaj policisti Carlija prijavili sodišču, ki ga je spoznalo za krivega in obsodilo. Prizivno sodišče pa je včeraj delno spremenilo prvotno obsodbo in Carliju znižalo kazen na dve leti in 9 mesecev zapora ter plačilo 200.000 lir globe. Sodniki pa so na podlagi amnestije Carliju oprostili kazen in odredili njegovo takojšnjo izpustitev na svobodo.

Natečaj za barvne posnetke

Založništvo tržaškega tiska — ZTT — razpisuje natečaj za barvne fotografske posnetke — diapozitivi — s sledečo motiviko:

panoramski posnetki vasi in naselij na Tržaškem in Goriškem,

tipične stavbe in detajli,

motivi iz življenja na podeželju,

narodne noše,

stari običaji.

Format od 24x36 mm naprej. Prva nagrada 15.000, druga 10.000, tretja 5.000 lir.

ZTT bo nagrajene posnetke uporabilo za reprodukcijo v razglednicah, brošurah itd. ZTT si pridržuje pravico, da tudi druge posnetke uporabi za reprodukcijo proti primerni odškodnini.

Posnetke, ovite v prozornem papirju, je treba poslati v pismu, v katerem mora biti drugo zaprto pismo s šifro ali geslom, v njem pa naslov avtorja.

Pisma je treba poslati na naslov: Založništvo tržaškega tiska ZTT Ul. Montecchi 6 — Trst.

Rok natečaja zapade 30. oktobra 1966.

Založništvo tržaškega tiska

Doma se je ponesrečil

Nenadna slabost je bila včeraj popoldne usodna za 86-letnega upokojenca Micheleja Purinija iz Ul. Ghirlandaio 7, ki je v spalnici nerodno padel in se hudo pobil po čelu ter ranil po levi podlakti. Ponesrečenca so v bolnišnico prepeljali z rešilnim avtom in spremljala ga je njegova žena Anna Vecchio, ki je tudi povedala, kako se je pripetila nesreča. Purinija so s pridržano prognozo sprejeli na zdravljenje na nevrokirurški oddelek.

Kamen padel delavcu na glavo

Žrtev nesreče na delu je včeraj popoldne postal 29-letni delavec Sergio Munen iz Pocenie štev. 41 v videmski pokrajini, uslužben pri podjetju Gobbo iz Ul. Barison 1. Munen je okrog 16. ure delal na gradbišču v Ul. Molino a Vento 34, kjer delavci podirajo staro stavbo. S pomočjo posebnega orodja je hotel premakniti nekatere trame, ki so bili naslonjeni na napol podrtih zidovih, pri tem pa ga je v glavo zadel velik kamen, ki je bil naslonjen na tram. Ponesrečencu so delovni tovariši priskočili na pomoč in poklicali bolničarje RK. Munena so odpeljali v bolnišnico in ga sprejeli na nevrokirurški oddelek, kjer se bo moral zdraviti 10 dni zaradi velike rane po zatilju, udarcev po lasišču in vrtoglavice.

Padel je s prikolice tovornjaka

Včeraj ob 12.10 so sprejeli na nevrokirurški oddelek bolnišnice 54-letnega šoferja Bruna Piščanca iz Ul. Bonomea 38 zaradi lažjih ran po čelu in zatilniku.

Moški je povedal, da je okoli 11.30 v skladišču tovarne piva Dreher v Nabrežini, kjer je uslužben, postavljal široko platno na prikolico tovornjaka, ko je iz nepojasnjenih vzrokov zdrsnil in padel na spojno os, ki veže prikolico in tovornjak. Piščanec, ki so ga odpeljali v bolnišnico z RK, se bo moral zdraviti od 12 do 15 dni.

Kino na Opčinah

predvaja danes, 28. t. m. z začetkom ob 18. uri krasen Universal film

CROCIERA IMPREVISTA

(Nepričakovano križarjenje)

Igrajo: HAYLEY MILLS — JOHN MILLS — JAMES MAC ARTHUR — LIONEL JEFFRIES — HARRY ANDREWS

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 28. t. m. z začetkom ob 19.30 zabavni film:

LE SETTE VIPERE

(SEDEM STRUPENIH KAČ)

Igrajo: FRANCO FRANCHI — CICCIO INGRASSIA in sedem argentinskih lepotic!

Prepovedan vstop mladini pod 18. letom

URARNE in ZLATARNE SEDMAK

- TRST Viale XX Settembre 16 tel. 96016
- NABREŽINA (center)
- SESLJAN (center)

ZLATI IN SREBRNI OKRASNI PREDMETI

«6» NUJNO POTREBNIH IZDELKOV ZA VSE AVTOMOBILISTE!!!

- Prevleke «NOVOLAN» in tkanine «SKAY»
- Naslonjač za glavo
- Gumijaste preproge «JUMBO» in «VULCANO»
- Nepremočljive avtomobilske ponjave «ANTIELIO», ki ne preperijo na soncu
- Zračne prevleke «LUCKY» za sedeže

pri

ZANCHI

TRST, VIA CORONEO 4

POSEBNE CENE ZA NAKUPE NA DEBELO

POJASNILA TUDI V SLOVENŠČINI IN SRBOHRVAŠČINI

Goriško-beneški dnevnik

SEJA OBČINSKEGA ODBORA V GORICI

V Rimu so v teku pogovori za obnovitev proste cone

Jutri, v petek popoldne seja občinskega sveta - Obsodba umora financarja v Južnem Tirolu - Septembra ponovno srečanje z zastopstvom Celovca

V torek zvečer ob 18. uri je bila seja občinskega odbora Gorice, ki ji je predsedoval župan Martina. Preden so se lotili dnevnega reda, je obžaloval uboj financarja Salvatora Sabitta, ki je postal žrtev terorističnega atentata 25. julija. Na predlog odbornika Fantinija so poslali poveljstvu finančnih straž telegram, v katerem se občina zgraža nad nasilnim dejanjem.

Župan Martina je nato prebral pismo celovškega župana, v katerem se zahvaljuje za topel sprejem med svojim nedavnim obiskom v Gorici, ter je povabil predstavnike in funkcionarje občinske uprave, da obiščejo Celovec. Odborniki so se sporazumeli, da bi bil ponovni sestanek med zastopstvi obeh mest 8. septembra.

Sklenili so, da bo prihodnja seja občinskega sveta v petek 29. julija ob 18.30; na njej bodo obravnavali preostale in nove točke dnevnega reda.

Izmed občinskih odbornikov je najprej poročal odbornik Fantini, ki je predlagal odobritev sprememb v delovnem času mestnih stražnikov. Odobrili so strošek 4.4 milijona lir za nakup zimskih oblek občinskim mezdnim delavcem ter sklenili predlagati občinskemu svetu odobritev prispevka deželnemu uradu za obrt in malo industrijo.

Po obsežni obravnavi poročila odbornika odv. Sfiligoja so sklenili predlagati svetovalcem na prihodnji seji, naj odobrijo nove kriterije pri odmeri družinskega davka za leto 1967 in nove pristojbine za pobiranje smeti v trdnem stanju.

Na predlog odbornika De Simona so odobrili nekaj konvencij o uporabi javnega prostora po znižani pristojbini, sporazum z zavodom Dante za uporabo poslopja pri Rdeči hiši ter obračun INGIC za mesec maj. Odobrili so tudi nekaj prošenj, ki zadevajo zdravljenje v bolnišnici na občinske stroške.

Ob koncu seje je odbornik poslanec Zucalli poročal o sedanjem poteku pogovorov v Rimu za obnovitev zakona o prosti coni. Seja se je zaključila ob 21.15.

PROTIPRAŠNA OBLOGA NA OSLAVJU

Te dni so pokrajinsko cesto Oslavje — Števerjan posuli s protiprašno tvarino, ki bo za nadaljnjih šest mesecev preprečevala oblake prahu, ki se ponavadi dvigajo na makadamskih cestah. Takšno lastnost ima klor, ki vpija vlago. Delo je opravilo podjetje Postir s pomočjo stroja, ki je pesek razporedil po vsej širini ceste, in valjarja, ki je razmočen pesek dobro zvaljal.

Pokrajinska uprava pa ne bo mogla dolgo časa več vzdrževati te važne ceste na takšen način ampak jo bo morala asfaltirati, ker postaja vedno bolj zanimiva tudi za turiste. V tej smeri so bili že napravljeni uspešni koraki. Na sliki valjar podjetja Postir med delom na Oslavju.

PRIZNANJA MOŠKEGA, KI JE STRELJAL NA ŽENSKO

Ljubosumnost ozadje tragičnega dogodka

Napadalec je izjavil, da je ženska hotela prekiniti z njim vsako razmerje - Semitzova ni več v smrtni nevarnosti

Giuseppe Vergoz sedi od včeraj popoldne v koronejskih zaporih, kjer so ga pripeljali ob 16.45. Kot smo pisali včeraj, se je v torek zjutraj sam prijavil karabinjerjem v Škednju. Moški, ki je bil rahlo razburjen, je povedal karabinjerjem o krvavem dogodku, ki se je zgodil v ponedeljek zjutraj v Ul. Catraro. Popoldne pa so ga po zaslišanju pospremili s sodno palačo, kjer ga je ponovno zaslišal preiskovalni sodnik.

Vergoz je priznal, da je sprožil dva strela v Samitzovo; prvi izstrelek ji je ostal v glavi, drugi pa jo je samo oplazil po levem sencu.

Med Vergozom in Samitzovo, ki sta se poznala in shajala že nekaj let, je v zadnjem času prišlo do pogostih prepirov. Ženska je, vsaj po Vergozovem pripovedovanju, hotela prekiniti vsako razmerje z njim. Njena brezbrižnost in sovraštvo do moškega pa sta se stopnjevala in dosegla svoj višek prejšnji torek v ženskinem stanovanju v Ul. Flavia 8. Giuseppe Vergoz se je napotil k njej in hotel vstopiti v njeno stanovanje; toda kaj kmalu je prišlo do prepira. Zdi se, da jo je moški udaril in jo pri tem ranil. Samitzova pa se je še isti dan napotila na karabinjersko postajo v Škednju in zatožila Vergoza, da jo je ranil in da je hotel vdreti v njeno stanovanje.

In prav ta obtožba je vznemirila Vergoza, ki je šest dni rotil Samitzovo, naj prekliče obtožbe. Toda vse je bilo zaman.

Vergoz je v ponedeljek odšel zgodaj z doma in se okoli 6. ure napotil v Ul. Flavia ter počakal Samitzovo pred vežnimi vrati hiše, kjer je stanovala, da bi se z njo pogovoril. Nato sta šla skupaj proti Korzu Garibaldi, kjer je bila ženska zaposlena v baru Aquila.

Vedno po Vergozovem pripovedovanju, jo je med potjo ponovno prosil, naj prekliče obtožbe in ji predlagal, da bi se pobotala. Nato je ženska odšla v bar, moški pa na pokriti trg. Ob 8.30 jo je zopet čakal pred barom. Samitzova je res prišla in oba sta vstopila na filobus proge št. 16 ter po kratki vožnji izstopila na Trgu Vico. Vergoz jo je še vedno rotil, naj prekliče obtožbo in tako sta prišla do Ul. Catraro. Ko je moški uvidel, da so vse njegove prošnje brezuspešne, jo je v trenutku umske nerazsodnosti in jeze zagrabil za vrat, izvlekel pištolo iz žepa, dvakrat pritisnil na petelina in hitro zbežal, ne vede, ali je ženska ranjena ali ne. Ves dan je blodil po mestu, policija pa ga je vneto iskala. Zvečer se je skril pri Sv. Jakobu in prenočil na neki javni klopci. Ko se je bližala zora pa se je napotil v Škedenj, kjer se je javil karabinjerjem.

Včeraj zjutraj se je zdravstveno stanje Samitzove znatno izboljšalo, tako da so jo lahko prvič zaslišali. Kot smo izvedeli je v glavnem potrdila vse, kar je Vergoz že izpovedal.

Delovanje občinske zdravstveno-higienske nadzorne službe

Občinski oddelek za zdravstvo in higieno sporoča, da je nadzorna služba oddelka v mesecu juliju opravila mnogo dela, zlasti na področju nadzorovanja proizvajalnih obratov in skladišč trgovin, ki prodajajo živila in pijače. Še posebna pozornost je bila posvečena nadzorstvu lahko pokvarljivih živil in pijač. Precejšnje delo je opravilo tudi tehnično osebje oddelka, ki je napravilo v juliju 432 ogledov stanovanj, ki so v slabem stanju in za katere mora občinski oddelek za zdravstvo in higieno izdati posebno potrdilo.

V okviru pristojnosti oddelka je bilo v juniju opravljenih 5.304 ogledov, med katerimi so uslužbenci v raznih skladiščih, tovarnah in prodajalnah vzeli 140 vzorcev živil in pijač, ki so jih poslali v analizo pokrajinskemu laboratoriju za higieno in profilakso, 119 vzorcev pa so poslali v analizo zdravstveno-mikrografskemu oddelku omenjenega laboratorija.

V preteklem mesecu so občinski higienski nadzorni uradi naložili 33 glob zaradi kršitve občinskega higienskega pravilnika. Poleg tega pa so poslali 4 prijave sodnim oblastem zaradi kršitve zadevnih zakonov in odlokov. Končno je kemični oddelek pokrajinskega laboratorija za higieno in profilakso poslal pokrajinskim zdravstvenim oblastem 6 poročil, v katerih so označene nepravilnosti, ki so jih ugotovili na osnovi analiz vzorcev, ki jim jih je poslala nadzorna služba občinskega oddelka za zdravstvo in higieno.

V soboto srečanje izseljencev iz Južne Amerike

V soboto 30. julija bo v gostišču Šterk na Ajševici pri Novi Gorici četrto srečanje izseljencev iz južnoameriških držav, ki ga ob njihovem obisku v rojstnem kraju prireja novogoriška podružnica Slovenske izseljenske matice. Srečanje se bo pričelo ob 17. uri; na njem bo pel Goriški oktet, igral bo inštrumentalni trio bratov Možetič, pela bo mala Zdenka Nibrant. Na srečanje so vabljeni rojaki izseljenci iz obeh strani meje.

Omejitev prometa v Moščenici ob otvoritvi avto ceste

Goriška prefektura je za soboto 30. julija popoldne od 16. do 19. ure omejila promet ob vstopu na avtomobilsko cesto pri Moščenicah. Vsa vozila, ki bodo namenjena na otvoritveno svečanost, bodo morala imeti na vetrni šipi pritrjen papir družbe Autovie Venete, s pomočjo katerega bodo lahko nadaljevali po poti v smeri proti vstopni postaji avto ceste. Ostala vozila, ki bodo iz Gorice namenjena po Dolu v Tržič ali obratno, pa se bodo morala peljati skozi Štivan.

Popoldanska zapora trgovin zaradi poletnih počitnic

Pokrajinska zveza trgovcev sporoča, da bodo zaradi poletnih počitnic zaprte v popoldanskih urah (izvzemši ob sobotah in v dneh pred prazniki) naslednje trgovine:

Od 1. do 12. avgusta: jestvine Klavcic, Ul. 4. novembra št. 46; jestvine Bruna Bresciani, Ul. 4. novembra 38; jestvine Lucio Bressan, Ul. S. Giusto 1; jestvine Valburga Cocianni, Ul. Madonnina del Fante 4; trgovina sadja in zelenjave Francesca Taucer, Ul. Madonnina del Fante 5.

Od 1. do 19. avgusta trgovina sadja in zelenjave Guglielma Suligoni, Drevored 20. septembra 37.

Od 1. do 31. avgusta jestvine Luciano Giovanella, Svetogorska cesta 86; jestvine Dino Roner, Ul. Faiti 17; jestvine Diodata Miklus, Pevma št. 17; trgovina sadja in zelenjave, Korzo Italia 96; trgovina sadja in zelenjave Carla Romano in Castagnaro, Svetogorska cesta 94.

OBRAČUN INAM ZA LETO 1965

Osem milijard in 332 milijonov izdatkov za zdravstvene storitve

Izdatek za upravno dejavnost je znašal samo 6,19 odstotka celotnega obračuna

22. t. m. se je pod predsedstvom Giannija Giuricina sestal pokrajinski odbor INAM. Po kratkem poročilu predsednika, ki je seznanil navzoče s položajem v zvezi s pogajanji med zdravniki in INAM, je pokrajinski odbor proučil obračun INAM za leto 1965.

Iz obračuna je razvidno, da je INAM na Tržaškem porabil za razne storitve skupno 8 milijard 332 milijonov 41.503 lire, to je eno milijardo 116 milijonov 183.056 lir več kot v letu 1964. Največ je porabil zavod v naslednje zdravstvene in skrbstvene namene: za bolniške podpore (hranarine) delavcem in uradnikom nezmožnim za delo 2 milijardi 297 milijonov 329 tisoč 675 lir, in sicer 388.130.899 lir več kot prejšnje leto oziroma za 20,33 odstotka več. Za plačilo oskrbe zavarovancev v bolnišnicah dve milijardi 768 milijonov 496.383 lir, to je 462 milijonov 766.757 lir več kot prejšnje leto, oziroma 20,07 odstotka več. Za zdravila zavarovancem je izdal zavod eno milijardo 593 milijonov 766.387 lir, to je 140 milijonov 704.655 lir več kot leto prej, oziroma 9,69 odstotka več.

Zdravnikom splošne medicine je izplačal zavod 871 milijonov 846 tisoč 315 lir, to je 39 milijonov 962.489 lir več kot leta 1964.

Za upravne straške je zavod izdal samo 6,19 odstotka celotne vsote obračuna.

Pokrajinski odbor je po nekaterih pojasnilih ravnatelja tržaške podružnice INAM vzel na znanje njeno znatno dejavnost ter je odobril obračun kakor tudi obe poročili.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 27 stopinj ob 14.50, najnižjo 16,2 stopinje ob 3.20; povprečne dnevne vlage je bilo 73 odstotkov, dežja je padlo 3 mm

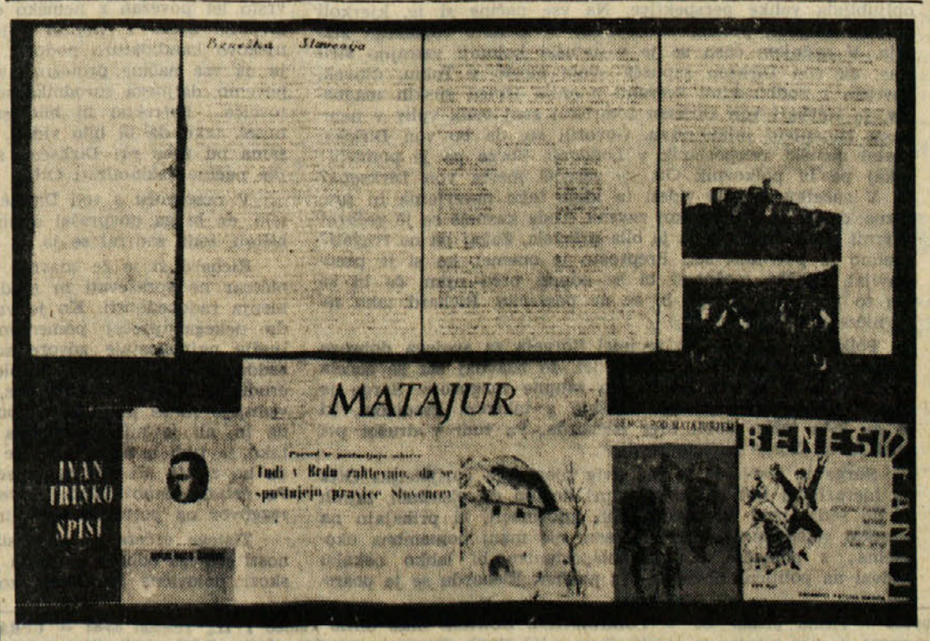

Z razstave ob 100-letnici plebiscita v Beneški Sloveniji, ki so jo priredili na gimnaziji v Celju. Na sliki vidimo glasilo Benečanov «Matajur», Bevkovo knjigo «Kaplan Martin Čedermac» in pa spise o kulturnem prispevku zaslužnih beneških mož v slovenski literaturi

OB 100-LETNICI PLEBISCITA

Beneški Slovenci pričakujejo priznanje najosnovnejših pravic

Medtem ko obstajajo z nastankom dežele možnosti gospodarskega razvoja, se še vedno preprečuje uporaba slovenščine v uradih in celo v šolah

Te dni poteka 100 let, odkar so se beneški Slovenci, naveličani bivanja pod Avstrijo, ki ni rešila njihovih gospodarskih in političnih vprašanj, s plebiscitom izrekli za Italijo, mlado državo, ki je nastala z združitvijo italijanskih pokrajin. Moderni in demokratični nazori nove države so pritegovali pozornost Benečanov, ki so s svojimi glasovi dosegli priključitev k njej. Od takrat je poteklo 100 let, toda v Benečiji se stvari bistveno niso spremenile.

V gospodarskem pogledu je območje še vedno pasivno, delno zavoljo šibkih gospodarskih možnosti, delno zaradi nezainteresiranosti oblasti in operaterjev, da bi v te kraje investirali svoje kapitale. Morda bo šele nova dežela s svojimi regulacijskimi načrti o ustanavljanju industrijskih con ob vznožju hribov od Benečije tja do Karnije ustvarila perspektive za zaposlovanje prebivalstva v domačem kraju, medtem ko je zaenkrat še vedno prisiljeno iskati dela v inozemstvu.

Kar zadeva demokratične svoboščine, zlasti še svoboščin jezikovnega značaja, se nova oblast ni dosti zmenila zanje. Fašizem je zatri celo uporabo slovenščine v cerkvi (kdo ne pozna zgodbo kaplana Čedermaca, njegovo kalvarijo zaradi preganjanja slovenskega jezika v cerkvah), po vojni pa so se morebitne težnje po popravljanju krivic in uporabi slovenščine zatirale še na veliko bolj krut način.

Ko se beneški Slovenci sedaj spominjajo vseh teh dogodkov, si želijo demokratičnega napredka in miru med ljudmi, ki prebivajo v dolinah ob Nadiži, obenem pa upajo, da bo pri odgovornih ljudeh vendarle prevladala zdrava pamet ter popravila vsaj del krivic, ki so bile prizadete tem našim najbolj zahodnim bratom.

Predlogi za odpravljanje prometnih težav v mestu

Okoli semaforskih križišč je med goriškim prebivalstvom deljeno mnenje: nekateri so zanje, drugi vidijo v njih ovire za hitrejše odvijanje prometa. Objektivno so semafori nujno potrebni in si brez njih resda ne moremo zamišljati sodobnega prometa. Gorica ima kljub svojim 40.000 prebivalcem zelo veliko število vozil, ki ustvarjajo vsak dan večje prometne težave, ki jih še povečujejo številne ozke ceste, grajene le za vprege, pešce in kolesarje.

Med razpravo o proračunu za leto 1966 so svetovalci izrekli svoje pripombe na račun delovanja semaforov. Mnenja so bili, da bi delovanje semafora od treh časovnih enot znižali na dve, se pravi, da bi skrajšali čas za eno tretjino. Poleg tega so predlagali, naj bi vozilom, ki zavijajo v desno, dovoljevali nadaljevanje vožnje kljub rdeči semaforski luči. V tem primeru bi morali tako vozniki, ki zavijajo v desno, kakor tudi pešci biti nekoliko pazljivejši, prav gotovo pa ni se s temi novostmi promet pospešil.

Deželna služba cestne pomoči za veliki šmaren

V pričakovanju, da bo deželni zakon o cestni zdravstveni pomoči postal izvršen z odobritvijo vlade, pripravlja deželno odborništvo za higieno in zdravstvo v sodelovanju s poveljstvom prometne policije, poveljstvom divizije Mantova in deželnim odborom CRI, službo «nujne cestne zdravstvene pomoči» v pričakovanju občutnega povečanja cestnega prometa na cestah naše dežele v obdobju velikega šmarna (ferragosto). V okviru te službe bodo na najbolj prometnih točkah postavljeni sedeži takojšnje zdravniške pomoči in na razpolago avtoambulance za prevoze ranjencev v najbližje bolnišnice.

Da bo ta služba čim boljše koordinirana, so bile določene tudi posamezne cone za takojšnjo pomoč. Na državni cesti 14 bo prvi sedež nujne pomoči na področju Mazzana z oporiščem v bolnišnici v Latisani, drugi sedež bo v Červinjanu z oporiščem v bolnišnici v Palmanovi in tretji v Sesljanu z oporiščem v bolnišnici v Tržiču. Na državni cesti 13 bosta sedeža nujne pomoči v Trbižu in v Karniji delovala v tesnem stiku z bolnišnicama v Tolmezzu in Gemoni (Huminu). Na pordenonskem področju sedaj šele ugotavljajo cone največjega prometa. Bolnišnice pa bodo povsod okrepile službo sprejemanja ranjencev in takojšnje pomoči.

Deželno odborništvo za higieno in zdravstvo priporoča vsem avtomobilistom največjo previdnost, da se čim bolj preprečijo žrtve, katerih je običajno največ prav okrog velikega šmarna.

Zabavna prireditev v Štandrežu

Športno društvo «Juventina» iz Štandreža priredi v soboto, nedeljo in ponedeljek zabavno prireditev na nogometnem igrišču. Vse tri večere bo ples, v nedeljo 31. julija s pričetkom ob 16. uri pa tekmovanje v briškoli. Prva nagrada je motorno kolo s tremi brzinami, druga nagrada pršut, tretja in četrta nagrada salame; skupna vrednost vseh nagrad znaša 115.000 lir.

Zabava se bo zaključila v ponedeljek zvečer z izvolitvijo «miss Juventine». Igral bo zabavni orkester «Prijatelji», na voljo pa bodo piščanci na žaru, cvrtje in briško vino. V primeru slabega vremena bo prireditev naslednji teden.

Žrtve prometnih nesreč

V Ulici Boito v Tržiču je 21-letni Giorgio Martinelli iz Ul. Valentinis 98 trčil ob jugoslovanski avtomobil, ki je obračal na cesti, ter se pobil po obeh podlaktnicah, rokah in kolenih. V civilni bolnišnici so mu nudili prvo pomoč; okreval bo v 10 dneh.

Žrtev prometne nesreče je postal Alberto Bernardi iz Škocjana; pridržali so ga v bolnišnici na zdravljenju za 15 dni, ker si je zlomil levo roko.

V prometni nesreči v Škocjanu se je ranil tudi 21-letni Giovanni Casasola iz Škocjana, ki si je opraskal levo roko in levi bok; okreval bo v 10 dneh.

Nesreča delavca OET

Na ortopedskem oddelku civilne bolnišnice v Tržiču so pridržali na zdravljenju za mesec dni delavca tovarne OET 33-letnega Giorgia Crosara iz Ul. Dandolo 12 v Tržiču. Crosaru je zdrsnilo na delu ter si je zlomil desno stegnenico.

PISMO UREDNIŠTVU

Ropot škoduje počitku

Spoštovano uredništvo,

počitnice so menda zato, da si ljudje naberejo novih moči, da bodo bolj odporni pred boleznimi in da bodo z večjo voljo in učinkom opravljali svoje delo. Toda počitnic, takšnih kot bi si želel, zlepa ne uživam, ne jaz niti toliko drugih. Če si doma, te ponoči zbujajo ropoti odprtih izpušnikov motornih koles, pa tudi kakšen avtomobilist se spozabi in misli, da je na dirkališču v Monzi. Iz zgornjega ali iz spodnjega nadstropja, odmeva televizijski program, ki je poleti toliko bolj bučen, ker ga gledajo na balkonih in pri odprtih oknih. Mladina že nekaj časa zadošča svojim umetniškim užitkom s poslušanjem tranzistorjev, pa ne samo na mestnih cestah ali v parkih, temveč v toliko večji meri na plažah, kjer je že itak velik živžav. Pravzaprav niti ne vem, kdo v tem bolj tekmuje, mladina ali odrasli. In pomislite, odšli so na počitnice, pa si trapijo glavo z ropotom. Dokler bi si jo samo sebi, bi še šlo, ker pa jim je popolnoma odpovedal čut za spodobnost in oliko, obsojajo na poslušanje ropota tudi svoje sosede.

Ker ne bomo nikoli dočakali, da se bodo vsi ljudje znali vesti kraju primerno, bo najbrž potrebno resneje poseči po drugih sredstvih, odredbah, zakonih in policijskih silah, da se «preglasnim zamašijo usta».

(podpis)

Kino

Gorica

VERDI. 17.30: «Dove la terra scotta», Gary Copper in J. London; ameriški film.

CORSO. 17.00: «La venere di Ceylon», Elizabeth Taylor in D. Andraws; ameriški barvni film.

MODERNISSIMO. — Zaprto.

VITTORIA. «Sexi che scotta», Noel Sheldon in Franca Leri; italijanski barvni film, mladini pod 18. letom vstop prepovedan.

CENTRALE. — Zaprto.

Tržič

AZZURRO. 18—22: «Le 7 tombe», S. Nelly in F. Angels.

EXCELSIOR. 17.30—22: Dalla terrazza», P. Newman; kinemaskopski film.

PRINCIPE. 18—22: «Quota periscopio», J. Gardner in E. O'Brien; barvni kinemaskopski film.

S. MICHELE. 19.30—22: «Passaggio di notte», James Stewart in A. Murphy; barvni film.

Ronke

EXCELSIOR. Zaprt.

RIO. 19.30—22: «Ercole contro Moloch», Gordon Scott in Alessandra Panaro; barvni kinemaskopski film.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna «AL CORSO», Korzo Italija št. 89, tel. 24-43.

šport šport šport šport šport šport

NAJBOLJŠI STRELCI SVETOVNEGA PRVENSTVA

8 golov: Eusebio (Portugalska)
5 golov: Haller (Nemčija).
4 gole: Bene (Madžarska), Porkujan (SZ), Beckenbauer (Nemčija).
3 gole: Augusto (Port.), Artime (Argentina), Hunt in B. Charlton (Anglija).
2 gola: Seeler (Nemčija), Marcos (Čile), Torres (Port.), Malafejev in Čislenko (SZ), Meszoli (Madžarska), Pak Seung Zin (Koreja).
1 gol: Borja (Mehika), Bausser in De Bourgoing (Francija), Emmerich in Held (Nemčija), Pelè, Tostao, Garrincha in Rilido (Brazilija), Simoes (Port.), Baniševski (SZ), Farkas (Madž.), Rocha in Cortes (Urugvaj), Pak Do Ik, Li Dong Woon, Yang Sung Kook (Koreja), Quentin (Švica), Sanchis, Pirri, Amancio in Fuste (Španija), Hurst (Anglija), Asparukov (Bolgarija), Onega (Argentina), Mazzola in Barison (Italija).
Avtogoli: Vucov in Davidov (Bolgarija).
Enajstmetrovke: 3 Eusebio (Portugalska), 1 Haller (Nemčija), De Bourgoing (Francija) in Marcos (Čile).
Izključitve: Albrecht in Rattin (Argentina), Troch in Silva (Urugvaj), Čislenko (SZ).

Dva z odločilno besedo

Beckenbauer in B. Charlton, ki bosta imela v sobotnem finalu odločilno besedo

NA SP JE PRIŠEL ČAS FINALNIH TEKEM

Danes v Wembleyu za III. mesto Sovjetska zveza-Portugalska

Več sprememb v obeh reprezentancah

LONDON, 27. — Prišel je čas finalnih tekem letošnjega svetovnega nogometnega prvenstva. Jutri se bo odločalo za tretje in četrto mesto. Razočarani in v polfinalu premagani reprezentanci Sovjetske zveze in Portugalske se bosta spoprijeli sredi velikanskega Wembleya za častno mesto. Sovjetski igralci so v primerjavi s 1962. letom, ko so bili izločeni v četrtfinalu, veliko napredovali in so vztrajali v borbi za naslov do polfinala, vendar niso ostali na ravni drugih, ki so brez dvoma bolj odprni. In vzrok telesne popustljivosti? Morda napačen sistem treningov? Možno je, vendar je bolj verjetno, da sovjetski igralci še niso sposobni za turnirje s peklenskim ritmom kot se je dogajalo na World Cupu. Že z Madžarsko je prišla na dan utrujenost, ki je dosegla višek v tekmi z Nemci. Popustili so tudi psihološko, zaradi česar si lahko razlagamo nekatere nekorektne poteze, ki si jih sovjetski igralci niso nikoli dovoljevali in katerih nismo bili vajeni. Odtod tudi izključitev Čislenka, ki jutri ne bo nastopil proti Portugalcem. Škoda, ker bo manjkal tudi duša moštva Sabo. Trener bi hotel zamenjati tudi Jašina, ki ni v najboljši telesni kondiciji, vendar sentimentalni razlogi bodo Morozova prisilili, da bo še enkrat poveril varstvo vrat Jašinu, ki bo verjetno zadnjič nastopil na svetovnih prvenstvih. Zelo verjetno bo Sovjetska zveza nastopila v postavi:

Jašin, Ponomarjev, Sesternev, Ostrowsky, Danilov, Voronin, Husajinov, Metreveli, Baniševski, Malafejev, Porkujan.

Portugalska, ki bi lahko v tekmi z Anglijo samo če bi v prvem delu igre bolj drzno nastopila, dosegla veliko več kot poraz, je brez probelmov. Edina skrb igralcev je, da se odpočijejo in si naberejo novih sil. Polfinalna in »finalna« tekma v treh dneh je zelo naporno tudi za najbolj vzdržljive igralce. Prav zaradi tega ni mogoče napovedati zmago luzitanskega moštva, pa čeprav vemo, da pri Sovjetih ni dosti boljše. Portugalski tehnik je zadovoljen z dosedanjim potekom prvenstva in je mnenja, da je tretje mesto, ki mu je na razpolago, več kot je pričakoval. Igralci bodo dali vse iz sebe, ker dobro vedo, da je Sovjetska zveza zelo močna in je imela dan počitka več. Portugalska bo verjetno nastopila v tekmi proti SZ v postavi:

Carvalho, Vicente, Baptista, Carlos, Hilario, Graca, Coluna, Augusto, Eusebio, Torres, Simoes.

Tekmo bodo z začetkom ob 20.30 prenašali po TV.

ŠD BREG

sklicuje za soboto 30. t.m. ob 20.30 v kino dvorani v Boljuncu

I. REDNI OBČNI ZBOR

Dnevni red

1. Poročilo predsednika
2. Poročilo tajnika
3. Poročili blagajnika in gospodarja
4. Diskusija
5. Volitve novega odbora
6. Razno

SINOČI SLOVESNA OTVORITEV

Bazovica ima športno igrišče

Predsednik deželnega sveta de Rinaldini prerezal trak z olimpijskim znakom

V Bazovici imajo novo športno igrišče z betonsko podlago, kjer bo možno igranje odbojke in košarke. Tega so sinoči slovesno otvorili ob prisotnosti predsednika deželnega sveta de Rinaldinija, tržaškega župana Franzila, katerega je spremljal občinski odbornik za javna dela Mocchi, deželnega svetovalca dr. Škerka, občinskega svetovalca dr. Simčiča, nabrežinskega župana Legiša, zastopnika škofa don Bossa, predstavnikov slovenskih športnih društev in številnih vaščanov ter Tržačanov. Goste je pozdravil v italijanščini in slovenščini bazoviški župnik Marjan Živic, ki je pripomnil, da je novo športno igrišče zahtevalo ogromnega prizadevanja in dela. Našli so sicer razumevanja pri občini in oblasteh, ki so jim pomagali z nasveti in tudi gmotno. Glavno breme pa nosi Slomškov dom, ki je hotel dati mladinskemu krožku torišče športne dejavnosti «Naj bo šport,» je nadaljeval bazoviški župnik, «v službi človeka. Mladina naj si utrjuje telo, a tudi voljo, da bo sposobna za žrtve, težave in napore, ki jih terja neizprosno življenje. Naj se privadi reda, obvladovanja samega sebe, naj zna biti obzirna do bližnjega.» Ob zaključku govora je župnik Živic blagoslovil igrišče in naprosil de Rinaldinija, da bi prerezal beli trak z olimpijskim znakom. Še prej pa je spregovoril predsednik deželnega sveta de Rinaldini, ki je pohvalil preprostega a dinamičnega župnika, ki je pripomogel k gradnji naprave namenjene mladini. De Rinaldini je izrazil upanje, da bo na tem igrišču vladalo prijateljstvo in bratstvo, kar dokazuje že dejstvo, da bosta imeli čast igrati otvoritveno tekmo ekipi Bora in Libertas. Naj omenimo, da so goste med zakusko stregla ljubka dekleta v narodnih nošah.

Sledila je prijateljska tekma v odbojki med šesterkama Bora in Libertas, kateri je prisostvoval kot tudi otvoritvi, predsednik deželnega odbora italijanske odbojkarske zveze Costamagni z drugimi sodelavci. Tekma, ki jo je sodil mednarodni sodnik Caputo (stranski Gretti, zapisnikar Ban) se je končala s 3:2 v korist tržaške Libertas (11:15, 15:4, 15:9, 9:15, 15:12). Za Bor so na se na igrišču razvrstili Jurkič, Plesničar, Mijot, Veljak W., Vitez, Orel, Uršič, Starec, Fučka in Vodopivec, medtem ko se je Libertas predstavila s postavo A. in G. Frison, Neubauer, Giacomelli, Cipolla, Marsich in Bearzi.

Pred tekmo je predstavnik mladinskega krožka Slomškovega doma Marino Milkovič pozdravil postrojene igralce obeh moštev, jim zaželel obilo uspeha in športne sreče ter je podaril kapetanoma spominsko pergamentno listino.

Udeležence odbojkarskega tečaja v Rovinju opozarjamo, da je odhod jutri v petek 29. t.m. ob 7.30 izpred pomorske postaje.

IZ FRANCOSKEGA TISKA

Fair play, moč in inteligenca

PARIZ, 27. — Zmago Anglije v zadnji polfinalni tekmi svetovnega prvenstva smatrajo vsi športni novinarji Francije za popolnoma zasluženo. Komentatorji podčrtavajo dejstvo, da je Anglija včeraj odigrala svojo najlepšo tekmo turnirja in izražajo zadovoljstvo nad izredno korektnostjo dvoboja.

«Prva primerjava med obema polfinalnima tekmama,» piše Robert Vergne v Equipe, «je ta, da ni mogoče ničesar primerjati. Po umazani bitki v Liverpoolu, nam je Wembley nepričakovano odkril fair play, na katerega smo, pa čeprav je angleškega izvora, že začeli pozabljati. Dovolj je, če pomislimo, da je sodnik, za katerega smo se precej bali, prvič odredil kazen v 23', drugič pa v 30'. V istem obdobju so v Liverpoolu zabeležili že precej resno poškodbo, nekaj lažjih ranjencev, pol ducata osebnih napadov in dve pozabljeni enajstmetrovki. Tudi s tega vidika je primerjava nemogoča.»

Za Roberta Vergna je zanimivost igre s tehnične plati v primerjavi dveh značajev in sistemov: Angleži — trdni z atletskimi postavami z igralcem izredne sposobnosti Bobbyjem Charltonom, Portugalci — bolj gibčni z večjo inventivnostjo, ki so igrali elegantni nogomet. Angleži so pokazali, da so močni in da so zmožni uporabljati svojo silo v okviru zakonov. Portugalci pa so pokazali, kar je v Wembleyu absolutno manjkalo: inteligenco. V portugalskem «plesu» v drugem polčasu je bilo vse, kar lahko inteligentni ljudje skupno naredijo, pa čeprav ne vedno z uspehom. Medtem ko kaže, da Nemci in Rusi ne poznajo drugega kot topniško bombardiranje, so Portugalci iskali šibko točko nasprotnika, ki je v tem primeru ni imel». Isti komentator si je privoščil tudi sodnika tekme Nemčija - SZ: «Med mirnim in vedrim gospodom Schwintejem in gospodom Lo Bellom s svojo slabotnostjo polno krivde ni nobenega odnosa. Ne, resnično, polfinalnih tekem ni mogoče primerjati.»

Po mnenju «l'Aurore» se morajo Angleži zahvaliti za zmago predvsem ugodni telesni kondiciji, Angleži niso triumfirali v nogometu, a so se lahko s svežimi silami postavili po robu moštvu brez popolnih refleksov, moštvu, ki je bilo zaradi odsotnosti Vicenta in Moraesa (Festa in Baptista nista bila na njuni višini) oslabljeno.

Medtem ko «Paris Jour» trdi, da sta dve izredni enajsterici navdušili 200 milijonov gledalcev televizijskega prenosa, je «Le Parisienne» mnenja, da je angleška obramba potrdila sloves tudi pred napadom št. 1 svetovnega prvenstva. V glavnem pa se komentator spušča v predvidevanja za sobotno «strahotno bitko». «Finalna tekma bo potekala v znamenju sile in zato smemo pričakovati spopad brez vsakega usmiljenja. Oba tekmeca imata iste možnosti zmage. To le v teoriji, ker smo prepričani, da bodo Angleži ostali gospodarji v lastni hiši.»

Čislenko (SZ) diskvalificiran

LONDON, 27. — Disciplinska komisija mednarodne nogometne zveze (FIFA) je diskvalificirala za tri mednarodne nastope sovjetskega napadalca Čislenka, katerega je Lo Bello izključil iz igre med liverpoolsko polfinalno tekmo Nemčija-Sovjetska zveza. Zaradi tega Čislenko jutri ne bo mogel igrati v tekmi za tretje mesto Sovjetska zveza - Portugalska.

Disciplinska komisija pa ni potrdila opozorila, s katerim je Lo Bello kaznoval Beckenbauerja v polfinalni tekmi s Sovjetsko zvezo. Beckenbauerja je sodnik že opozoril med tekmo z Argentino in drugo opozorilo bi avtomatično sprožilo diskvalifikacijo. Nemški igralec bo tako lahko nastopil v sobotni finalni tekmi proti Angliji. Ista komisija pa je potrdila opozorilo sodnika Voroninu.

Danes se je tudi sestal izvršni svet FIFA, ki je določil, da bo Anglija nastopila v sobotnem finalu z rdečimi majicami in belimi hlačkami, medtem ko bodo Nemci nastopili z belimi majicami in črnimi hlačkami.

IZ ANGLEŠKEGA TISKA

Navdušenje za zmago belih

LONDON, 27. — Vsi angleški dnevniki praznujejo zmago domače reprezentance pod velikimi naslovi na prvih straneh. Vsi so si edini v potrditvi, da je bila zmaga Anglije zaslužena in da je bila tekma med najlepšimi in najbolj «čistimi» in da je bil dvoboj zgodovinski spopad visokega profesionizma.

«Daily Miror» hvali angleške igralce, vendar se tu pa tam poslužuje tudi polemičnih izrazov. Časopis piše med drugim: «Najlepši dvoboj v zadnjih dveh letih, odkar sta se spoprijela West Ham in Muenchen. Eusebia niso niti strogo 'zastražili': nanj je pazil samo tisti, ki mu je bil najbližji.»

Tudi «Sun» podčrtava jasno premoč Ramseyeve enajsterice in trdi, da je treba zmago pripisati angleški obrambi, ki je najboljša na svetu, in tudi izredni igri Bobbyja Charltona. Anglija je dokazala, da tudi močno obrambna igra nudi vse karakteristike velikega spektakla. Skratka: spektakel modernega nogometa poln napadalnosti in duhovitosti nekdanjih časov.

Precej pretiranega zanosa najdemo v vrstah «Daily Expressa», ki med drugim piše tudi naslednje: «Včeraj je bila katedrala nogometa (tako je portugalski trener Otto Gloria prekrstil wembleyski stadion) priča krasni zmagi in častnemu porazu. Anglija je napolnila novo stran v zgodovini svetovnega nogometa z nepozabnim dvobojem proti odličnim Portugalcem.»

Tudi v uredništvu «Guardiana» je vladalo precej navdušenja in kronist je mnenja, da ni bilo mogoče pričakovati lepšega spopada, ki je vrnil prvenstvu karakter kvalitetnosti in visokega antagonizma, pri čemer je izbrisal sence sile, surovosti in obžalovanja vrednega vedenja, ki so padle na turnir. Dvoboj je predstavljal zmagoslavje športa in je bil športna manifestacija na najvišji ravni.

Bolj strogi «Times», ki sicer nudi precej prostora opisu tekem svetovnega prvenstva, pa piše, da so se beli uvrstili v finale s prvič zelo lepim srečanjem, ki ga bodo dolgo pomnili, s krasnim spektaklom, ki se je končal s pičlo zmago. Anglija je za las zmagala, vendar prava zmaga pripada prav nogometu. O Eusebiu pa list piše, da se je v zadnjih 10 minutah videlo, kakšno nevarnost predstavlja ta igralec za nasprotnike.

• • •

LONDON, 27. — Francoz Pierre Schwinte se je priključil Madžaru Istvanu Zsoltu in Angležu Jimmiju Finneyu na vrhu lestvice najboljših sodnikov na svetovnem nogometnem prvenstvu. To lestvico sestavljajo novinarji časopisa Daily Mail.

Londonski dnevnik nagrajuje sodnike po vsaki tekmi s točkami: 10 za sojenje brez napak, 9 za odlično, 8 za dobro sojenje itd. Do danes si noben sodnik ni zaslužil 10 točk. Francoski sodnik se je pridružil ostalim na vrhu lestvice zaradi sojenja v polfinalni tekmi Anglija - Portugalska, ki mu je prinesla devet točk.

V METU KLADIVA

Nov italijanski juniorski rekord

SCHIO, 27. — Med mitingom, kjer so nastopili le metalci diska in kladiva, ki se pripravljajo za nastop proti Jugoslaviji in Bolgariji v Celju, je član milanskega Pirellija Faustino De Boni izboljšal z 58,59 m italijanski juniorski rekord v metu kladiva.

TENIS

SPLIT, 27. — Mlada teniška reprezentanca Jugoslavije je premagala v izločilni tekmi Luksemburg s 5:0 in se kvalificirala v prvo consko skupino turnirja za pokal Galea skupno s Sovjetsko zvezo, Bolgarijo in Avstrijo.

ATLETIKA — ČETRTA PREIZKUŠNJA ZA ITALIJANSKI NASLOV

V nedeljo v Tržiču tek po mestnih ulicah

Na startu vsi najboljši atleti - 35 km dolga proga

V nedeljo se bodo najboljši italijanski atleti zbrali v Tržiču, kjer se bodo udeležili četrtega tekmovanja v cestnem teku za italijanski naslov, ki bo tudi služil za uvrstitev v reprezentanco za nastop na evropskem prvenštvu.

Organizacijo te pomembne prireditve so poverili vodstvu CRA CRDA in jo bodo izvedli pod pokroviteljstvom goriške pokrajinske ustanove in tržiške Pro Loco.

V častnem odboru so predsednik deželnega odbora Berzanti, predsednik deželnega sveta de Rinaldini, prefekt, kvestor, župan Romani in predsednik goriške pokrajinske uprave Chientaroli. Proga bo potekala po ravnini na 5 km dolgi progi, ki jo bodo morali udeleženci preteči sedemkrat. Celotna dolžina bo torej 35 km. Proga bo potekala po naslednjih ulicah in trgih Tržiča: Piazza della Repubblica, Corso del Popolo, Via Toti, Via Romana, Via Tartini, Via Valentinis, Via Matteotti, Via fratelli Bandiera, Via Duca D'Aosta, Via Parini, Via Galilei, Via S. Francesco in Piazza della Repubblica.

Start bo ob 19. uri na Trgu republike. Cestnega teka se lahko udeležijo le seniorji včlanjeni v FIDAL. Prireditvi bodo prisostvovali tehniki italijanske atletske zveze, ki bodo na podlagi rezultatov izbrali najboljše za nastop na evropskem prvenstvu.

Na razpolago bo dovolj nagrad za skupno 173.000 lir. CRA CRDA bo podarila najboljši ekipi pokal, drugi pa bodo dobili razna praktična darila. Vodstvo italijanske nogometne zveze bo prvim desetim tekmovalcem, ki ne bivajo v pokrajini, vrnila potne stroške od doma do Tržiča.

• • •

LJUBLJANA, 27. — Zvezni kapetan ženske atletske reprezentance Marko Račič je izbral atletinje, ki bodo zastopale Jugoslavijo na nedeljskem dvoboju z Italijo v Macerati.

V vsaki disciplini bodo za vsako izmed ekip nastopile po tri tekmovalke. V poštev prihajajo naslednje:

100, 200 in 4x100 m: Petnjarić, Djanić, Lubej, Šikovec, Crkvenjakov;

400 in 800 m: Maričić, Salaj, Farkaš, Nikolić, Kovačev, Petrović;

80 m ovire: Buranj, Lubej, Kušec;

višina: Gere, Mrinjek, Hrepevnik, Fočić;

daljina: Lubej, Frik, Krauthaker, Fočić;

krogla: Šporer, Perović, Šarac, Bosnić;

disk: Šporer, Hudobivnik, Bosnić, Čelesnik;

kopje: Urbančič, Čabi, Kačič, rezerva Vranješ.

Okvirni spisek kandidatov so objavili tudi za moško atletsko reprezentanco, vendar se bo zvezni kapetan Veka Ilić dokončno odločil po državnem prvenstvu v Sarajevu (5. avg.). Troboj z Bolgarijo in Italijo v Celju pa bo 14. in 15. avgusta.

Od atletov iz klubov v Sloveniji pridejo v poštev Važič, Žuntar, Červan, F. Kovač, Pungerčič, Polutnik, Vivod in Vravnik.

«Distrofija mišičja»

(Nadaljevanje s 3. strani)

mo, da so se odzvali apelu mnogi zelo znani ljudje iz jugoslovanskega filmskega, gledališkega in glasbenega življenja. Še najbolj značilno pri tem pa je to, da so se temu apelu odzvali tudi mnogi jugoslovanski delavci v tujini in to iz Nemčije, Švice, Švedske, Kanade in ZDA. Iz tega bi mogli sklepati, da bo zagrebška revija s svojim pozivom dosegla velik uspeh.

Toda v trenutku, ko z zadovoljstvom ugotavljamo to, bi hkrati hoteli poudariti, da v tem še ni končna rešitev. Kakor računajo, je v Jugoslaviji več tisoč tako prizadetih ljudi. Za Italijo smo že prej rekli, da so jih našteli 7000, da pa jih je po vsej verjetnosti še več. Vsem tem nesrečnikom je treba poskrbeti primerno zdravljenje in ker je to za sedaj še relativno uspešno, je treba ljudi, ki jih je bolezen tako hudo prizadela, vključiti med tiste, za katere mora skrbeti skupnost. Šele tedaj, ko bo distrofija mišic proglašena za socialno bolezen in bo od nje prizadetim ljudem zagotovljena pokojnina, bo družba — kot celota in le plemeniti posamezniki — mogla reči, da je storila svojo dolžnost. Nadaljnja beseda pa pripada znanosti, konkretno zdravstvu, ki bo prej ali slej vendarle ubralo pravo pot h končni rešitvi, k resnično učinkovitemu zdravilu in terapiji.

IZ PORTUGALSKEGA TISKA

Kljub porazu splošno zadovoljstvo

LIZBONA, 27. — Sinoči je bila Lizbona podobna zapuščenemu mestu. Ulice so bile prazne in avtobusi so krožili brez potnikov. Vsi so se namreč postavili pred radijske in televizijske sprejemnike in napeto sledili polfinalni tekmi Portugalske z Anglijo. Po dveh urah je mesto ponovno razživelo in navijači luzitanske enajsterice so športno sprejeli londonski poraz.

Danes so vsi časopisi polni komentarjev včerajšnje wemblejske tekme. Nekateri dnevniki podčrtavajo smolo luzitanskega moštva kot «Munde deportivo», ki piše: «Nismo bili manj vredni, a manj srečni». Z druge strani pa so vsi mnenja, da je reprezentanca odpovedala zaradi utrujenosti kot posledica štirih predhodnih napornih tekem. Posebni dopisnik lista «Seculo» piše, da so se Portugalci proti Angliji odpovedali njihovemu najboljšemu orožju, to je hitrosti.

Poraz pa so tako navijači kot športni krogi in športni tisk sprejeli mirno in gotovo je, da bodo Portugalci ob povratku domov deležni zmagoslavnega sprejema.

Mnenje celotnega športnega tiska je, da portugalska reprezentanca ni s porazom ničesar izgubila. Luzitanska enajsterica je pokazala, da je najboljša in da ima najbolj prijetno igro vseh udeležencev svetovnega prvenstva.

PO PREDVIDEVANJU LONDONSKIH BOOKMAKERJEV

V finalu zmaga Anglije

LONDON, 27. — Po zmagi nad Portugalsko so angleški nogometaši glavni favoriti za osvojitev pokala Rimet. Eden največjih angleških bookmakerjev William Hill je predvideval zmago domače reprezentance v razmerju 8:13, drugi, Ladbrokes, pa 4:6. Za Nemčijo pa velja razmerje 11:8 oziroma 11:10.

• • •

LONDON, 27. — Ivršni svet FIFA se bo v petek sestal s predstavniki južnoameriške konfederacije z namenom, da skupno proučijo sklepe slednjih. Sedem od desetih predstavnikov, in sicer Argentine, Brazilije, Bolivije, Čileja, Peruja, Urugvaja in Venezuele so sklenili obrniti se na FIFA namesto na disciplinsko komisijo, ker so mnenja, da je slednja z zahtevo, da bi Argentincem prepovedali nastop na prihodnjem prvenstvu, prešla meje njenih pravic.

Predstavniki južnoameriških držav so mnenja, da bi morala disciplinska komisija FIFA disciplinsko kaznovati angleškega trenerja Ramseya zaradi njegovih žaljivih izjav do Argentincev (primerjal jih je z živalmi) in ne zvrniti to odgovornost na angleško nogometno zvezo.

• • •

LONOON, 27. — Angleški trener Ralf Ramsey se je včeraj med televizijskim intervjujem opravičil, ker je pred dnevi primerjal argentinske igralce z živalmi. «Odgovoril sem na intervju,» je skesano izjavil Ramsey, «s slabo izbranimi besedami. Sicer je na televiziji težko odgovarjati na intervju, zaradi česar se opravičujem za način, ki sem ga rabil v odgovorih.»

• • •

LONDON, 27. — Južnoameriški novinarji so zabeležili nov rekord: včeraj je posebni dopisnik nekega lista iz Buenos Airesa Fontana Rossa poslal svojemu časopisu izredno dolgo poročilo: oddaja članka po teleprinterju iz «press centra» v Royal Garden Hotelu je trajala približno štiri ure in zanjo bodo morali plačati 438 šterlingov in 9 penijev, to se pravi nad 760.000 lir.

JURIJ KOROLJKOV 37.

Človek, za katerega ni bilo skrivnosti

Roman o znamenitih sovjetskih obveščevalcih Sorgeju in Vukeliću

Da, da!... In tako bo tudi pravilno! To je treba vsekakor tudi upoštevati... Sicer pa, jaz sem samo uslužbenec, morda se na vse ne spoznam, toda, kolikor mi je znano, misli polkovnik Ott prav tako. V vojaških vprašanjih pa je zdaleč večja avtoriteta kot kdorkoli drug. Razen tega pa zna misliti ne samo v ozkih vojaških kategorijah...»

Richard je zdaj govoril mirneje ter hodil z dolgimi koraki po kabinetu.

«Da, kar pa zadeva našo politiko na Kitajskem, moramo tam okrepiti svoje ekonomske pozicije... Japonska, gospod veleposlanik, nas nikakor ne sme iztisniti iz industrijske, trgovske, bančne ali kakršnekoli druge sfere. Če govorim vulgarno, si moramo z Japonci razdeliti kitajsko tržišče. Medtem ko se vojskujejo, je treba zavzeti velikanske pozicije v Šanghaju, Nankingu in v vseh krajih dežele. To je treba storiti takoj, sicer tvegamo, da bomo zamudili avtobus... Se ne strinjate z menoj, gospod Dirksen? V ekonomiki se imam za kompetentnejšega kot v vojaških vprašanjih, kajti mnogo let sem proučeval bančništvo na Kitajskem... Res je, da nisem postal bankir, ostal sem samo dopisnik...»

V Sorgejevih razmišljanjih je bila železna logika.

Sploh ni slučajno v razgovoru s von Dirksenom omenil tudi priimka vojaškega atašeja polkovnika Otta. Sorge je bil začel veliko in zapleteno igro, ki je v primeru uspeha obljubljala velike perspektive. Na vse načine si je, kjerkoli je bilo mogoče, prizadeval napihniti avtoriteto vojaškega atašeja. V zadnjem času se je v nemški koloniji vztrajno širil glas, da von Dirksen zapušča svoje mesto v Tokiu. Človek, povezan z rodbinskimi zvezami z enim izmed ruskih magnatov, je Herbert von Dirksen izkoriščal svoj velik vpliv v nemškem zunanjem ministrstvu. Govorili so, da bo von Dirksen postal nemški veleposlanik v Londonu. Sorge pa je pomislil: zakaj pa bi polkovnik Ott ne zasedel mesta von Dirksena?

V začetku je bila videti ta ideja tako neverjetna in predrzna, da jo je Sorge takoj zavrnil. Toda kasneje se je večkrat povrnil k tej misli, ki ga je bila prevzela. Zakaj pa ne tvegati? Vredno je potruditi se... Preprosto je onemel, ko si je predstavljal, kakšne možnosti bi se odprle pred njim, če bi se mu to posrečilo. Če pa bi se ne posrečilo, Richard tako ne bi ničesar tvegal.

Polkovnik Eugen Ott je imel Sorgeja za svojega dobrega prijatelja. Poznala sta se nekaj let, že zdavnaj sta se začela tikati in pogosto sta imela zelo zaupne razgovore. Sorge je včasih oskrboval vojaškega atašeja s takšnim gradivom, ki bi ga le-ta težko dobil brez Richarda. Pa tudi v družbi pri mizi je bil Sorge nenadomestljiv...

Sorge je sodil, da bi mu dvig njegovega «prijatelja» Otta na hierarhični lestvici lahko odprl dostop do obsežnih, tajnih in do sedaj zanj še nedostopnih informacij, ki prihajajo na nemško veleposlaništvo. In še ena, nič manj pomembna okoliščina: s pomočjo novega veleposlanika bi lahko nekako vplival na politične dogodke. Na primer, Richardu se je posrečilo, da je prepričal Otta o nujnosti umika nemških svetovalcev iz Kitajske.

Čim bolj je Sorge razmišljal o vznikli ideji, tem bolj je bil prepričan, da le ni tako neuresničljiva. Premestitev vojaških oseb na diplomatski položaj bi bila videti kot krepitev vplivov generalskih krogov v Berlinu. Kot oficir reichwehra, vrsto let povezan z nemško obveščevalno službo, je imel Ott izvrstne zveze z višjimi vojaškimi krogi rajha. Tam bodo njegovo kandidaturo podprli. Celo Hitlerjev svetovalec Keitel je na vse načine protežiral vestnega oficirja, mimogrede naj povemo, daljnega sorodnika soproge firerjevega vojaškega svetovalca... Potrebno bi bilo samo zelo obzirno prišepniti to misel, tako da bi bilo videti, kot da se je istega dne rodila sama od sebe pri Dirksenu ali Keitlu... Potrebno je bilo na vse načine reklamirati Otta.

V razgovoru s von Dirksenom se je Sorgeju močno zahotelo, da bi ga povprašal o bližnjih spremembah na veleposlaništvu, toda zadržal se je.

Richard si je že zdavnaj vzel za pravilo — nikogar prav ničesar ne spraševati in nikdar kazati niti najmanjšega znamenja radovednosti. Ko je vrsto let opazoval ljudi, je prišel do nekega, precej pomembnega psihološkega zaključka — ljudje najpogosteje govore sami od sebe. To jim povzroča zadovoljstvo. Ali hočejo zablesteti s svojo obveščenostjo in erudicijo, da bi naredili vtis, ali pa preprosto nekaj pripovedujejo in se prepuščajo spominom ter sploh ne pomišljajo na to, ali je njihova zgodba zanimiva za sogovornika. Prav tako je tudi s tajnami — če ima človek v nekoga zaupanje, ga bo na ta ali oni način seznanil s tajnami, ki jih pozna. Pa četudi samo delno. Potrebno je samo spretno napeljati razgovor na potrebno temo in potrpežljivo čakati.

Tistega večera je veleposlanik sam začel govoriti o možnosti svojega odhoda iz Tokia. Res je, da je govoril abstraktno, skozi polovične napovedi, kot domnevo. Potem je vprašal Sorgeja, kaj misli o polkovniku Ottu. Sorge je pri sebi pomislil: to pomeni, da je sistem, ki sem ga bil izdelal, že začel delovati...

«V kakšnem smislu?» je vprašal Sorge kot bi ne razumel prav. «Član nacionalsocialistične stranke je, dober gostitelj.»

«Vprašujem po njegovih službenih kvalitetah,» ga je prekinil von Dirksen.

Sorge se je izognil direktnemu odgovoru.

«Med zadnjimi manevri v Bad Kissingenu je bil polkovnik Ott v Nemčiji in predstavili so ga firerju. Firer se je več kot eno uro pogovarjal z njim v svojem vagonu. Kakor sem bil slišal, je bil firer zelo pozoren do Otta in je izrazil odobravanje njegovih stališč o naši nadaljnji politiki».

Službeni del razgovora je bil končan in veleposlanik je znova začel razgovor o ljudski umetnosti, kiparjih in rezbarjih.

«Povejte mi, ali ste bili kdaj v Moskvi?» je vprašal Sorgeja.

«Ne, nikoli,» je odgovoril Richard in takoj popravil, «samo prehodno, ko sem potoval na Kitajsko. Rajši potujem po morju...»

«V Moskvi bi lahko kupili čudovite predmete drobne obrti — vatke, holomske slike na lesu in palehske miniature...»

Von Dirksen je bil nekaj let pred prihodom v Tokio veleposlanik v Moskvi in je sodil, da ne pozna slabo Rusije. Začel je frankfurtskemu dopisniku pojasnjevati lepoto in raznolikost ruskih ljudskih umetniških del.

«Razumljivo je, da ruski obrtniki nimajo ničesar skupnega z japonskimi mojstri, toda vatke te očarajo s svojim primitivizmom...»

Sorge se je nasmehnil — vatke! Seveda, beseda je namreč tekla o znamenitih ruskih vjatkah, živopisno poslikanih glinastih kipcih. Če bi von Dirksen vedel, da je bil ruski jezik materni jezik njegovega Richarda, jezik matere, ki je vse svoje življenje ohranila privrženost svoji domovini.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 - II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČISKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 603-3-86 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda. — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst.